

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice šte. 2.

Štev. 24.

V Ljubljani, dne 17. junija 1909.

Leto XXII.

Živel dr. Šusteršič!

»Domoljub« ne dela osebne politike; vihteti kadilnice pred posameznimi osebami ne zna. Zaveda se namreč, da je odvisen uspeh v prvi vrsti od načel in da so posamezne osebe le toliko vredne, kolikor služijo načelom. Danes pa izjemno iz važnih razlogov posvečuje svoj uvodnik osebi, ki vodi S. L. S., možu, ki je zadnji čas tako sijajno pokazal svojo veliko državniško spretnost: Dr. Ivan Šusteršič.

Koliko blata se je nametalo nanj, odkar je pri prvem katoliškem shodu tako odkrito in odločno nastopil v boju proti liberalstvu za čista katoliška načela. Vse so poskušali nasprotniki proti njemu, vse so mu rekli, ni je takorekoč reči, ki je ne bi rekli proti njemu. Sumničili so njegovo prepričanje, njegov značaj, njegovo poštenje. Z izdajavcem so ga psovali; vendar stoji zdaj tudi vpričo svojih nasprotnikov velik, kakor še noben politik na našem jugu. Čist, spoštovan od vseh, ki ga poznajo, ljubljen od ogromne večine našega ljudstva. Mi, ki ga imamo v svoji sredi, smo ponosni nanj in se veselimo, da je tako kmalu prisilil vse nasprotnike do priznanja, do občudovanja.

Morda ne bo kmalu tako važne dobe za naš narod, kakor je sedanja. V svoji zapuščenosti vstaja Slovenec in ž njim tudi Hrvat na jugu naše države. V prvi vrsti, na čelu vsem pa mu seka pot skozi goščave zantčevanja in neštevilnih predsodkov: Dr. Šusteršič.

Kaj je bil slovenski kinet pred njim in njegovim delom? Liberalni škric se je norčeval iz njega, naj je že govoril v nemškem, laškem ali tudi v slovenskem jeziku. Za tega zapuščenega kmeta, za vse zatirano delavsko ljudstvo se je postavil naš voditelj in mu priboril prvo vodilno mesto med narodom. Ustavljal je še temu narodni nasprotniki, nagajala je

vlada, metali so mu na tej poti polena pod noge domači liberalci. On je pa šel mirno in odločno naprej; prvi služabnik svojega ljubljeneega ljudstva, prvi delavec v stranki, ki jo je ustanovil in ki jo vodi. Zato mu je pa to ljudstvo tudi hvaležno, zato ga tudi spoštuje in ga ljubi.

Kaj je pomenjal južni Slovan v naši državi? Od ministra do briča je vse preziralo slovenski rod na avstrijskem jugu; samemu na sebi niso pripisovali nobenega pomena. Državi je bil dober le zato, ker je dajal dobre vojake in odraščeval pošteno davke, njegove zastopnike so pa šteli samo za priveseke drugim velikim strankam: konservativcem in Čehom, in jim niso pripisovali nobene veljave. S krepko roko je udaril vmes dr. Šusteršič in spravil na površje jugoslovansko vprašanje. Kakor na en mah je vsa avstrijska javnost spoznala, da stoji v ospredju vseh vprašanj, ki se tičejo naše države, jugoslovanska reč; zavedla se je vlada, zavedle so se stranke v državnem zboru, da Jugoslovani nečejo več biti narod druge vrste, marveč da hočejo tudi oni zase svobodo in kruha.

Najrajši so očitali dr. Šusteršiču, da razdira in ruši edinost med brati. Danes mora vsakdo priznati, da je ravno on največ pripomogel k pravi delavni edinosti; združil je vse slovenske stranke razun Poljakov v eno močno zvezo in s tem dokazal, da se proti Slovanom v Avstriji ne more vladati. Svojemu ljudstvu je pa prižgal v »jugoslovanski državi«, ki ima obseči vse Slovence in Hrvate, kar jih je pod našim cesarjem, novo luč, za katero gremo vsi navdušeni in upopolni, dokler ne dosežemo svobodne skupne domovine. Velik je talent dr. Šusteršičev, klanjajo se mu prijatelji in nasprotniki, velika je njegova delavnost in pridnost; svoje težke dolžnosti splnjuje marljivo kot mravlja; silen je njegov govorniški dar, z močjo svojih govorov navdušuje prija-

telje, pretresa sovražnike. Več kot pa vse to je pa njegov čist, neomadeževan značaj; iz globoke vernosti, iz nezlomljivega katoliškega prepričanja zajemlje svojo moč, črpa svojo doslednost; samostojen je, samorastel kakor hrast na gori; nepogljiv v viharju in v solnčnih dneh; nepremagljiv po hvali in po napaki; kamor ga kliče njegova vest, tje gre, in sicer ves, polovičarskega ni nič na njem. Zato pa more v njegovih vrstah obstati le tak, kdor je sam mož in značaj. S. L. S. hodi zmagonosno svojo pot; dr. Šusteršič dela zanj, živi zanj, zna tudi trpeti zanj; po programu naše stranke išče napredka in sreče za naše ljudstvo; kot njen načelnik dela neumorno bolj kot vsak drug; v tem delu tiči čarobna moč njegovega vodstva. Zato se pa tudi stranka naslanja nanj. Vsi njeni člani smo prepričani, da ne moremo dobiti razumnejšega, previdnejšega, nesebičnejšega voditelja, kakor ga imamo v dr. Ivan Šusteršiču.

Ustanovni občni zbor „Kmečke zveze“ za sodni okraj Krško v Leskovcu.

V nedeljo, dne 6. junija so se zbrali kmetje krškega okraja v ogromnem številu v Leskovcu, da si ustanove svojo samostojno politično organizacijo po programu S. L. S. — Organizacija naj bi imela svoje duševno središče v novem društvu »Kmečki zvezi«. Ob treh popoldne je otvoril shod veleč. g. dekan Schweiger, pozdravil vse navzoče, posebno gg. državnega poslanca dr. Hočevarja in deželnega poslanca župnika Hladnika. Najprvo dobi besedo dr. Rožič, ki poljudno razlaga pomen nove politične organizacije za krški okraj, razloži pravila nove

»Kmečke zveze«, poudarja potrebo in korist organizacije za kmečki stan v današnjih kapitalističnih časih.

Za dr. Rožičem je govoril državni poslanec dr. Hočevar o državnem zboru. Razložil je poljudno, zakaj so Jugoslovani v opoziciji proti vladi, kako neustrašeno branijo pravice in premoženje bosanskih kmetov — naših sobratov nasproti pohlepni mažarskim judom. Slovenski poslanci, zlasti dr. Šusteršič in dr. Krek sta pokazala, da jima je res na srcu blagostanje kmečkega stanu vseh Jugoslovancev. G. poslanec je dalje pojasnil razne vojaške zadeve, potem je govoril o novih davčnih predlogih in konečno zagotovil poslušavce, da bo S. L. S. in »Slovenski klub« vedno neustrašeno branil koristi vseh Jugoslovancev. Živahno odobravanje je sledilo besedam g. državnega poslanca dr. Hočevarja. Nato je govoril deželni poslanec župnik Hladnik o delovanju deželnega zbora v zadnjem zasedanju. Razložil je poljudno namen in pomen ter korist ustanovitve nove deželne banke, potem deželne zavarovalnice. Dalje je govoril o spremembi lovske postave, o reformi občinskega volivnega reda, o cestnem zastopu in raznih gospodarskih zadrugah. Priporočal je tudi ustanovitev vinske zadruge za krški okraj. Zborovalci so z velikim zadovoljstvom in živahnim odobravanjem vzeli na znanje poročilo gosp. župnika Hladnika.

Nato se je prešlo k volitvi odbora »K. Z.« Načelnikom je bil enoglasno izvoljen bivši deželni poslanec gospod dekan Schweiger. Istotako enoglasno ostali odborniki: Prvi namestnik: Andrej Pirc, posestnik na Ravnah št. 1; drugi namestnik: župan Weis iz Bučke; tajnik: kaplan Ivan Opeka; njegov namestnik: Josip Račević iz Cerkelj; blagajnik: Fr. Starec, Leskovec; namestnik: župan Fr. Šiško iz Rake; odborniki: Martin Avgustin Golek, dr. Iv. Hočevar, državni poslanec, Krško, Miško Horvat, župnik, Studenec; pregledovalca računov: Anton Pracek, Gorenja vas in Alojzij Arh, Leskovec.

Po izvolitvi odbora je predsednik shoda, g. dekan stavil sledeče resolucije:

1. Navzoči zborovanci prosimo poslance, državne in deželne, naj delajo na to, da se pivo primerno obdači. Potem smemo upati, da bode vinska kupčija boljja, kakor je sedaj.

2. Navzoči zborovanci prosimo državne in deželne poslance, da pospešijo ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

3. Zbrani zborovanci se obračajo do poslancev S. L. S. z nujno prošnjo, da v prvi vrsti delajo na to, da se prepove uvoz tujih vin, to je vin iz drugih dežel na Kranjsko. Ako pa tega ni mogoče doseči, naj se pa vsaj davek na tuja vina poveča, tako da bo primoran vsak gostilničar domača vina točiti. Obenem se poslanci prosijo, da strogo pazijo, da se novi vinski zakon natančno izpolnjuje.

4. Navzoči zborovanci izrekamo vse zaupanje našima gg. poslancema dr. Hočevarju in župniku Hladniku, izrekamo vse zaupanje vodstvu S. L. S., zlasti njenemu načelniku dr. Šusteršiču.

Vse štiri resolucije so bile z velikim navdušenjem enoglasno sprejete z živjoklici.

Političen pregled.

DRŽAVNI ZBOR.

Veliki boj.

Veliki boj, ki se je izvojeval pretekli teden v naši državni zbornici, bo ostal z debelimi črkami zapisan v zgodovini, ki bo pričala, da so slovenski poslanci vedno bili pripravljeni, kadar je klicala dolžnost. Govor dr. Šusteršiča in dr. Kreka, o katerem smo že poročali, spada med najšal naš parlament. Naši poslanci so stišal naš parlament. Naši poslanci so storili vse, kar je bilo v njihovi moči, da se znamenita razprava o mažarski banki v Bosni ugodno konča za bosanskega kmeta, in če so podlegli, zadeva krivda vlado, ki je z vso silo pritiskala, da zbije majhno večino zase. Česar še ni kmažu doživela ustavna zbornica, to se je zgodilo pri nas. Ko bi se imelo glasovati o predlogu dr. Šusteršiča, tedaj so vladne stranke — kakor smo že pisali — preprečile glasovanje z obstrukcijo; nemške stranke so videle, da so v manjšini, in so začele razgrajati in vpiti, da je moral predsednik sejo zaključiti.

Odločilno glasovanje je bilo preloženo na dan 8. junija. Brzobjav je klical vse poslance na Dunaj, vladne stranke in manjšina so nujno pozvale svoje člane, naj se seje gotovo udeležijo. Prišli so mnogi poslanci, ki jih je sicer malokdaj videti na Dunaju, prišel je celo dalmatinski poslanec Bulić, ki še nikoli ni stopil v zbornico, ker so njegovi politični nasprotniki vložili pritožbo zoper njegovo izvolitev. Zbornica je bila skoro do zadnjega mesta zasedena, doma so ostali le tisti poslanci, ki jim bolezen ni dala iz postelje. Ravnotako je vsa javnost napeto pričakovala, kako se konča glasovanje. Nemir se ni polotil le časnikov in časnikarjev, temveč vsega občinstva, ki je zasedlo galerije državnega zbora do zadnjega kotička. Vse je čutilo in vedelo: ne bje se boj le za mažarsko banko, temveč gre sedaj tudi vladi za življenje in smrt! Pozno v noč, do zgodnjega jutra so se posvetovali naši poslanci s Poljaki, da bi jih pridobili za svoj predlog. Pa zastoj! Poljaki so že bili prodali svoje glasove ministrskemu predsedniku Binertu in sedaj niso mogli več te kupčije razdreti.

Tako se je začela velevažna seja od dne 8. junija. Za predlog je še enkrat govoril kot glavni govornik vodja socialnih demokratov dr. Adler, proti predlogu načelnik Poljakov dr. Glombinski. Dr. Glombinski je dopovedoval, kako ljubi in spoštuje bosansko ljudstvo, kako mu želi svobode in samostojnosti, a je obenem govoril proti predlogu, ki hoče rešiti to ubogo ljudstvo iz mažarske sužnosti. Obregnil se je v svojem govoru tudi ob dr. Kreka, češ, da uči sovraštvo do Poljakov. S tem je hotel zabrisati globoki vtis, ki ga je napravil govor dr. Kreka na zbor-

nico, toda dosegel je ravno nasprotno. Ko je namreč začel govoriti o dr. Kreku, je gromovito završalo in zašumelo v zbornici: »Živio dr. Krek!« — Ko je še dr. Adler izprašal vladnim strankam kosmato vest, je dobil dr. Šusteršič sklepno besedo. Se nikdar ni govoril dr. Šusteršič s tolikim uspehom, kakor to pot. Zbornica mu je viharo ploskala, ko je odgovarjal Glombinskemu. Tudi vlado je izvrstno zadovoljil, ki je najvažnejšo avstrijsko deželo Dalmacijo, dolgo vrsto let prezirala in jo pustila v najstrašnejši gospodarski bedi, in ji sedaj, ko Dalmatinci glasujejo za dr. Šusteršičev predlog, očita nehlajnost ter ji žuga, da ji odtegne beraško podporo, ki jo ji je zadnji čas podelila. Pravo nevihto odobravanja je izzval ta zadnji odstavek dr. Šusteršičevega govora; načelnik S. L. S. je z vso silo, ki jo da zavest, da se bori za pravico, in dobro vedoč, da govori v zgodovinsko važnem trenutku, zaklical zbornici: Mi Jugoslovani dobro vemo, kaj hočemo. Sramota je za vlado, ko očita Dalmatincem nehlajnost. Sto let ste za nemarjali Dalmacijo. Sedaj pa, ko storite nekaj svoje dolžnosti, pa očitajte dalmatinskemu poslancem nehlajnost, ker ne glasujejo za oderuštvo v Bosni. Ne, prazne so vaše vabe. Preganjajte nas, bijte nas! Videli bomo, kdo bode dalje vzdržal! Ali vi ali naš jugoslovanski narod!

Glasovanje.

Govori so se končali, odločiti so imeli glasovi. Poslanci so po imenih glasovali za predlog in proti njemu. Proti predlogu so glasovali Nemci, bukovinski Rusini, Rumuni, Italijani in Poljaki razen Poljske Ljudske Stranke, ki se je glasovanju odtegnila. Za predlog »Slovanska Jednosta«, galski Rusini, socialni demokrati. Zmagale so vladne stranke, ki so dobile 241 glasov, medtem ko je bilo oddanih za dr. Šusteršičev predlog 237 glasov. Vlada je imela torej cele štiri glasove večine, pa glasovalo je tudi pet ministrov in celo zbornični predsednik je oddal svoj glas proti predlogu. Torej je zmaga jako klavrna; kljub temu jo je hotela vladna »večina« proslaviti z vpitjem in ploskanjem, ki so ga pa zadušili ogorčeni klici slovanskih poslancev. Slovanski, zlasti češki poslanci so se najbolj razburili, ko je glasoval češki minister Žaček z vlado. Češke stranke so naročile ministru, naj se vzdrži glasovanja, toda on je odgovoril, da se naročilu ne ukloni, ker je baje prišlo prepozno in ker kot minister mora glasovati proti predlogu dr. Šusteršiča. Zato so Čehi burno demonstrirali proti njemu, ko je oddal svoj glas za vlado; Žaček je takoj po glasovanju stopil k ministrskemu predsedniku z izjavo, da se odpoveduje ministrstvu.

Kdo je zmagal?

Res je sicer, da je »Slovanska Jednosta« podlegla pri glasovanju, a vlada, ki je dobila v tej bitki toliko batin, bo gotovo skušala popraviti, kar je zgrešila v zadevi bosanske agrarne banke. Parlamentarna zgodovina bo pričala, da so Slovenci bili takrat, ko se je šlo za osvobodjenje bosanskega kmeta, na braniku in da so voditelji Slovencev kot levi se bili s tistimi

ki nameravajo Bosno vreči v žrelo židovsko-madžarskih izsesevalcev.

Poslanci S. L. S. so storili svojo dolžnost v odlični meri. V prvi vrsti je njihovo delo, da se je ustvarila »Slovanska Jednota«, njihova zasluga je, da se je iz avstrijske zbornice razlegel tako krepak glas za osvoboditev bosanskega kmeta. Njihovi sijajni govori delajo čast njim samim in nič manj zavednim volivcem S. L. S., ki so znali voliti za poslance može. In če so jih vladne stranke preglasovale s pomočjo ministrskih škricov — nič ne del! Vlada, ki ima tako velik del zbornice proti sebi, ne bo več dolgo, zlasti ker sama nima več zanesljive večine. Dne 8. junija je zmagala, pa je morala zbobnati vse svoje poslance, celo ministri so morali glasovati proti predlogu, da rešijo Binerta in sebe; kakor hitro pa je bila bitka odločena, se je slavna vladna večina porazgubila in takoj se je zopet pokazalo, da vlada ni več gospodar zbornice. Binert bo torej moral prej ali slej iti, kajti še tisti nezanesljivi zavezniki ga že zapuščajo. Tako se bo n. pr. gotovo kaj izpremenilo med

Poljaki.

Poljska stranka v državnem zboru, ki je tako dolgo vrsto let hlapčevala vsaki vlada tudi takrat, kadar je zatirala ostale slovanske stranke, se kriha. Poljska Ljudska Stranka neče več pomagati vleči okorni voz Binertove vlade in zahteva, naj Poljaki delujejo v zbornici skupaj z ostalimi Slovani in naj ne podpirajo več nemških vlad, kot so delali vedno doslej. V nedeljo, dne 13. junija, je Poljska Ljudska Stranka priredila po vseh galiških občinah shode, ki so zahtevali, naj poljski poslanci nastopajo skupaj z ostalimi Slovani. — Binertu se majo torej najmočnejša opora, ki jo je imel dosedaj. Pri zadnjem glasovanju so Poljaki povečini še potegnili z njim, toda Poljska Ljudska Stranka se je že odtegnila glasovanju. Če se položaj spremeni v toliko, da ta stranka stopi v »Slovansko Jednoto« — kar se utegne zgoditi — tedaj nima Binert nobene večine več. A to ni njegova edina bolečina. Tudi

Italijani se bodo spuntali.

Ker je Binert tako krvavo potreboval pri zadnji razpravi vsak glas, je obljubil Italijanom, da hoče vlada ustanoviti laško vseučilišče v Trstu. Italijani so bili s tem pridobljeni za vlado in so oddali svoje glasove, kakor je ona želela. Toda naši poslanci zatrjujejo, da je to zgolj hinavščina, ker vlada ne misli ustanoviti laškega vseučilišča v Trstu; temu bi se upirale tudi nemške stranke, pa četudi bi se te vdale, bi jugoslovanski poslanci preprečili tak sklep in naj stane, kar hoče. Italijani so še torej dali vjeti na leplo besedo. Toda prej ali slej bodo spoznali, da jim vlada ne namerja dati vseučilišča ne na Dunaju, ne v Trstu, in tedaj ji bodo odpovedali pokorščino.

Voz gre naprej.

Nujni predlog dr. Šusteršiča je malo zavril naš vladni voz — ni veliko manjkalo, pa bi bil popolnoma obtičal. Sedaj

se pa pomika počasi in okorno zopet naprej. Na vrsti je najprej denarni načrt finančnega ministra Bilinskega, ki bi rad pomagal državnim blagajnam. Nato pride proračun v razpravo. Kako bo »Slovanska Jednota« sprejela proračun, še ni znano, a verjetno je, da mu ne bo delala težav.

LJUBLJANA — SLOVENSKA!

Bilo je treba Slovenske Ljudske Stranke, da Ljubljana dobi slovensko lice. Dokler je vladala v deželni odbor nemško-slovenska liberalna zveza, so bile nemške napisne tablice v Ljubljani na varnem. Kakor hitro pa je naša stranka zagospodovala v deželi, je Ljubljana postala slovenska tudi na zunanje. Deželni odbor je odločil, da morajo biti ulični napisi samo slovenski; nato so se Nemci pritožili na upravno sodišče, ki je pa njihovo pritožbo zavrnilo. Sedaj je stvar rešena — po zaslugi S. L. S. in naših poslancev, ki so jih povečini izvolili kmetijski volivci. Tako so najprej morali zavladati v deželi kmetje, da so poslovenili »zavedna« mesta.

RUSKI CAR

obišče nemškega cesarja. To je dobro znamenje, kajti med avstrijsko-srbskim razporom so že grozili Rusiji nemški bajoneti. Listi ugibljejo, da hoče ruski car zopet ogreti prijateljstvo med Rusijo in Nemčijo, ki se je v zadnjem času bilo nekoliko ohladilo.

LISTEK.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(Lucij Flav.)

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J.

(Dalje.)

ČETRTE DEL. — PETO POGlavJE.

Krščanska osveta.

Naslednji dan so prihiteli od vseh štirih vetrov poslanci v Jeruzalem in sporočili, da se bo vsak čas prikazala rimska vojska. Trdili so, da je Tit zadnjo noč prebil pri Gofni in je zdaj oddaljen samo trideset tečajev od mesta.

Zapele so trobente in klicale meščane k orožju. Na trgih in glavnih cestah so šumele množice, ki so bile sposobne za boj, in se zbirale okrog svojih poveljnikov: straže so zapahnille vrata in oboroženo moštvo je zasedlo mestno obzidje in njegove obrambne stolpe. Zlasti pa so se na obzidje Agripovo, ki je oklepalo mesto na severni strani, odkoder je bilo pričakovati prvih sovražnih naskokov, postavili v bran najpogumnejši bojovníki. Na tisoče mož je stalo pripravljenih v Bezeti, največjem delu mesta, da bi podpirali vojake, ki so prežali za obzidjem, ali nadomestili njihove izgube. Dasi ravno bi bili nekateri strahopetci radi izročili mesto Rimljanom in se otrsli krvave strahovlade domačih strankarjev, si zdaj ob prihodu sovražnikov ni nihče upal izraziti te

želje in je prebivalstvo kar koprnelo, boriti se za mesto in tempelj. Poveljniki so stali na obzidju in s srditimi očmi ponavljali grožnje prerokov proti sovražnikom, ostala, nepregledna množica pa jim je pritrjevala in hrumela: »Amen! Amen! Gospod jih bo ugonobil, kakor je ugonobil Amaleka!«

Pred vrati sodnikov, ki so stala nasproti Golgati, katera je bila zdaj že na notranji strani Agripovega obzidja, v Bezeti, je čakalo v bojnih vrstah več sto mož in ravno tako srdito klicalo pogin bližajočim se Rimljanom. Med njimi vidimo tudi Pavlina; ali namesto kletvine šepčejo njegove ustnice iskrene molitve za vse, prijatelje in sovražnike: »Razsvetli jih, ki sedijo v temi in smrtni senci, ter vodi naše korake na pot miru!«

»Kaj mrmraš sam zase, namesto da bi krepko podpiral molitev svojega poveljnika?« se zadere nad bledim mladeničem neki nestrpen Jud, kateremu ni bila po godu Pavlinova hladnokrvnost napram sovražnikom. Takoj zaženo krič njegovi sosede na desni in levi, planejo na levita in ga silijo, naj preklinja Rimljane.

»O bratje, ali ni bolje, če prosim Gospoda, da bi jih razsvetlil in poklical v svoje kraljestvo?« odgovori mirno mladenič.

»Kaj imate tukaj? Kaj je tukaj?« vpije njih poveljnik, ki prihiti do razjarjenih vojakov.

»O sramota, propal izdajica se je vrnil v naše vrste!« tuli Jud, ki je prvi zasledil Pavlina; »sin Belialov, ki ne mara preklinjati Rimljanov!«

»Ki celo moli zanje!«

»In želi vražjim poganom delež v kraljestvu Gospodovem!«

»Stavim, da je nesrečni zaslepljenec učenec onega Nazarenca, katerega so tukaj, na mestu mrtvaških glav, križali naši očetje!«

»Tako je! Saj je samo Nazareneec učil, da moramo ljubiti svoje sovražnike! In vendar stoji pisano: »Črti sovražnika!«

»Pogin izdajavcu!« »Zaslužil je kamenje!« »Ne maramo imeti potuhnjenca v svojih vrstah!« »Smrt prijatelju Rimljanov!«

Poveljnik skuša za trenutek pomiriti besnečo drhal in pozivlje Pavlina, naj prekolne Rimljane.

Smrtnobled, ali miren kakor poprej, vpraša iznova levit, ali bi ne bilo bolje moliti.

»Torej si resnično pristaš Nazarenca?« vzkipi v nepremagljivi togoti poveljnik.

»Da! Vren in zvest učenec onega Učitelja, ki je tukaj na križu umirajoč molil za svoje sovražnike!« odgovori Pavlin z odločnim in pogumnim glasom in hoče braniti svoje prepričanje in ravnanje. Toda med divjim krikom zbesnelih Judov ni mogoče čuti njegovega glasu. Takoj mu odvzamejo orožje in ga oropajo obleke. Ob pogledu na skalnato razpoklino na Golgati, kjer je stalo zveličavno drevo svetega križa, se zgrudi Pavlin na kolena, razprostre svoje roke kakor nekaj mučenik Štefan, in pričakuje smrti. Že je zažvižgalo po zraku ostro kamenje;

po mučenikovem telesu zacurljajo krvavi studenčki; njegovi udje trepetajo v neizraznih bolečinah; slednjič ga zadene močan udarec na glavo, tako da omahne na obličje in obleži kakor mrtev.

»Pokazali smo gorečnost za Gospoda Boga in kaznovali njegovega sovražnika!« vzdikne poveljnik. »Zdaj pa hajdimo urno k stolpom gospa!«

Takozvana stolpa gospa čuvata vrata severnega obzidja, kjer se vije cesta mimo grobišča kraljev proti Stražni gori in Samariji. Po tej cesti se bliža Titova vojska. Na zahodnem oglu Agripovega obzidja se dviga velikanski stolp, katerega imenujejo Judje Goliatov stolp.

Tudi Eleazar čuva z vso opreznostjo svojo postojanko na severnem obzidju, kamor je prihitel z izbrano četo svojih gorečnikov iz templja, da bi planil prvi na sovražnika in se pomeril z njegovimi legijami.

»Pustite ga!« je rekel ben Giora svojim pristašem, ko je odhajal tempeljski glavar v boj, »naj le gre k sovražnikom iskati krvavo črepinjo! Če ga bo pa predrzno gnala iz mesta in bo obležal na bojišču, nas ne bopoparila izguba tega veterinjaka!«

Solnce se je že nagibalo k zatonu in še vedno ni živa duša v Jeruzalemu videla sovražnika. Toda ko je zažarela večerna zarja, tedaj so opazili jeruzalemski prebivalci na širokih slemenih Stražne gore nemirno svetlikanje in blesketanje prožja. Takoj je prihitela desetorica ogleduhov, ki že dolgo ni trenila z očmi od one gore, in jela oznanjati pretužno vest: »Prihajajo, prihajajo!«

»Da bi jih posekal meč Gedeonov! To so rimske predstraže!« vpije Eleazar. »Čisto jasno in določno vidim gručo konjenikov! Takoj za njimi prihajajo pešci, ali brez sulic! To vražje seme bo najbrž delalo okope in nasipe! In ta rimska predrznost si upa postaviti svoje taborišče tik pred našimi utrdбами in v senci naših mečev? Glej te ošabnosti, kako leta neki jezdec semintja in kaže s svojim mečem kraj in meje njih bodočega tabora!«

»Če me ne vara oko — resnično, to ni nihče drugi kakor njih poveljnik sam,« pripomni sel, ki je bil sporočil v celici Gazit Titov prihod ter popisal njegove čete. »Samo on sedi tako na konju in ga precej ločim od drugih.«

»Da bi ga strela! Zdrknil je s svojimi tovariši kar naravnost po strmim pobočju navzdol in divja proti mestu, kakor bi ga hotel utopiti v žlici vode in ga pomesti s peščico svojih vojakov za večne čase z obličja matere zemlje! Zdaj se je pokazal natančneje — ali je res Tit?«

»Tit, kolikor ga je, in nihče drugi!« odgovori sel.

»Naj bo! Kmalu bo ta otrok Belialov v naših pesteh! Halo, za menoj, kar vas je ostalo zvestih Izraelu! Ti ostaneš tukaj in nam pomigneš, kadar se bo njegova tolpa približala grobu kraljice Helene! Tam se spopademo s temi pritepenci, in če dobim njih poveljnika v svoje pesti, bo cesar rad zamenjal svojega sina za našo prostost! Deset zlatih talentov

tistemu, kdor vjame Tita živega in ga pripelje v mesto!«

Bil je resnično Tit. Drzni poveljnik si je bil odbral četico konjenikov in se na čelu cele vojske bližal nesrečnemu mestu; njegove legije, obilna prtljaga in velikanski oblegavni stroji so se zelo počasi pomikali za njim, ker so jih ovirala slaba in zanemarjena pota. Samo stotnija krščanskih kaznjencev, katero je njen poveljnik Biloz Vafer spotoma izmučil skoro do smrti, ter kopači in tesarji so mu sledili neposredno za petami.

Ko je Tit prijahal s svojim spremstvom vrh Stražne gore, se je nenadoma ustavil in prišel z velikim začudenjem ogledovati jeruzalemsko mesto in njegovo svetišče. Ko je zagledal mrzli Rimljan orjaško zidovje, ki je obdajalo na tej strani Jeruzalem s trojnim pasom, dolgo vrsto močnih in ponosnih stolpov, na zahodu temni kraljevi grad, na vzhodu veličastno hišo božjo, katero je ravnokar pozlatala večerna zarja, tako da so se kopale njene marmorne stene in kovinaste strehe v morju nedopovednega bleska in sijaja, tedaj je vzdiknil začuden proti svojemu spremljevalcu Flaviju Jožefu, rekoč:

»Videl sem Akropo'o v Atenah in zrl krasoto cesarskega mesta ob Tiberi, ali da je tvoje rojstno mesto tako veliko in mogočno, si nisem mogel misliti. Templja mi niti pokazati ni treba, tako veličastno kraljuje mestu, in je bolj podoben utrjenemu gradu vrh gore, kakor hiši božji. In ona trdnjava, ki nam preti s svojimi orjaškimi ogehnimi stolpi, je najbrž Antonija, o kateri sem čul toliko govoriti?«

»Ni te varalo oko, milostni vladar!« odgovori laskavi Flavij Jožef. »To je grad, sila utrjen, skoro nepremagljiv, katerega se ne boš izlahka polastil. Kdor gospoduje v Antoniji, gospoduje tudi v templju, gospodar templja pa je gospodar celega mesta.«

»Dobro. Antonija bo moja,« odgovori Tit odločno. »Ali najprej moramo porušiti sprednje obzidje! Povej nam, koliko ima v premeru?«

»Debelost obzidja meri deset komolcev, njegova višina pa petindvajset komolcev. Dal ga je postaviti Agripa, oče sedanjega kralja, in ga sezidal iz samega rezanega kamenja, katerega ne omajajo niti najjačji železni drogovi in najsilnejši stenolomi. Vrh tega čuva to obzidje devdeset nepremagljivih stolpov, kjer so najljutejši sovražni naskoki zaman. Prav tako je utrjen srednji del mesta, na čigar obzidju kljubuje štirinajst, in staro mesto, katero brani šestdeset stolpov. Vse pa prekaša Goliatov stolp, ki varuje zapadni del Agripovega obzidja in kateremu ne bo lahko izrahljati silnega temelja. Tudi oni-le trije stolpi, katere vidiš na kraljevem gradu in ki se imenujejo Hipik, Fazel in Mariamne, niso slabi čuvaji jeruzalemskega mesta. Najtežje se bo približati staremu delu mesta, katero obdajajo kroginkrog globoki prepadi, in tam bodo brezuspešne vse vojne zvijače. Vidiš, da se mi ni treba sramovati svojega rojstnega mesta, čigar obseg ne meri nič manj kot trintrideset tečajev.«

»Kaj zato, če je to vražje gnezdo na treh straneh nedostopno in nepremagljivo, da je le četrti stran svobodna!« odgovori Tit hladnokrvno. »Rekel si, da je najbližje obzidje sezidano samo iz čiste ga, rezanega kamenja?«

»Vendar ne povsod,« odgovori Jožef. »Zapadni pas obzidja, ki se vije od stolpov gospa do Goliatovega stolpa, je izvršil Agripa zelo naglo in površno, ker se je bal cesarja Klavdija. Če bi bil še ta del tako trden, kakor ostalo obzidje, bi ti vsi oblegavni stroji nič ne koristili in bi moral sramotno oditi.«

»Dobro. Naskočili bomo torej ta oddelek zidu — če mi tvoji vojaki ne bodo prostovoljno odprli mestnih vrat. Sicer si mi pa vedno trdil, da so se meščani že zdavnaj naveličali strahovlade strankarjev in koprne po miru in osvobojenju. — Ravno prav, da prihaja semkaj pogumni stotnik Biloz Vafer, ki zna tako izvrstno vladati svojo stotnijo! Vsa čast in priznanje, krepko si ubiral pot s svojimi junaki! Ali si pustil legije daleč za seboj?«

»Najbližja kohorta dvanašste legije dospe čez kake pol ure semkaj, svetli cesar!« odgovori stotnik.

»Tako daleč? Toda nečem jih grajati; vleči morajo s seboj vse priprave za obleganje in sem jim naročil, naj potujejo v strnjениh vrstah in oddelkih. Ukaži svojim ljudem, naj se postavijo predmelepo v vrsto — tako! Kako so zaprašeni in potni — kar sapa jim poje! Dovolj jim nekaj trenutkov oddihneja, da se izpuhajo, preden jih uženeš na delo! Potem pa naglo ogradite na tem kraju prostor, kjer bo stalo taborišče za tri legije, izkopajte krog njega jarke in napravite nasipe! Tukaj-le bo stal glavni vhod!«

»Tvoj pokorni sluga, cesar! Toda čemu počitka tem mevžastim kristjanom? Le urno na delo, strahopetci! Še en pogled, Lucij Flav, pa ti jih našteje liktor petdeset čez pleča! Na delo, pravim!«

Lucij je prenašal gorje in bedo, s katero je obkladal sirovi stotnik svojo krščansko stotnijo, z mirno potrpežljivostjo in brez godrnjanja, ali kadar je videl brezsrdnega častnika iz same hudobije trpinčiti vojake, mu je vselej vzdikala kri, in to ogorčenje je tudi danes vzdikal s svojim temnim pogledom. Zato upre zaupno in proseče oči v svojega nekdanjega šolca Tita, ko jaha mimo vrste kaznjencev. In Tit dobro čuti, kaj pomeni proseče oko tribuna Lucija; ali vkljub temu nima zanj druge tolažbe, kakor da prezirljivo skomizgne z rameni in odide svojo pot. Ošabna rimska duša bi se čutila razžaljeno in ponižano, če bi ogovoril a človeka, ki si je izbral namesto smrti življenje zaničevanega sužnja.

Medtem ko so kaznjenci sukali lopate in motike, je obrnil poveljnik svojega konja proti mestu in naznanil svojim spremljevalcem, da si hoče od blizu in natančneje ogledati oni del Agripovega obzidja, kjer se bo vršil prvi sovražni napad. Tudi Flavija Jožefa pozove, naj ga spremlja proti mestu.

»Pri Bogu mojih očetov — rotim te, pri Jupitru, sem hotel reči, ne igraj se tako predrzno s svojim dragocenim življenjem!«

njem in ga ne postavljalj tako lahkonišelno v smrtno nevarnost!« vzklikne judovski odpadnik s prestrašenim glasom. »Če te opazijo sovražniki raz obzidje, te bo obsula toča smrtonosnih puščic in pričeli bodo delovati tudi njih bojni stroji, katerih imajo dokaj v mestu! Moja navzočnost ti bo samo škodovala; precej bodo spoznali svojega bivšega rojaka in se toliko bolj raztogotili. Pa nikar ne misli, da mi je za svojo osebo, bojim se za nedotakljivo življenje cesarjevega sina —«

»Izvrstno si pogodil, hrabri junak, ki si tako neustrašeno branil trdnjavo Jotapato,« se norčuje Tit. »Le ostani tukaj in varuj svojega trdnega konja. Sicer pa tvoj nasvet ne sme ostati brez koristi; poveljniški plašč in bleščeči šlem, ki prav po nepotrebnem vabita name sovražne puščice, izročam tvojemu varstvu.«

Spremljevalci ponujajo Titu ščit in navaden vojaški plašč, da bi ostal nepoznan sovražnikom; ali poveljnik neče ne prvega ne drugega in pravi, da bi se po prestani dnevnih vročini rad navžil prijetnega večernega hladu, ter zdirja proti mestu.

Ko pridejo konjeniki v bližino Agripovega obzidja, zapazijo na njegovih stolpih in slemenih blešket orožja. Dokler je dirjala mala četa konjenikov mimo kraljevega grobišča, ki je bilo vsekano v skalnato steno na levi strani ceste, in na desni mimo vrtnih plotov, je ostalo v mestu vse mirno. Ko pa dospe Tit do groba kraljice Helene in zavije odhod na desno proti Goliatovemu stolpu, tako da se pomika njegovo spremstvo v dolgi črti tik ob obzidju, se nenadoma dvigne nepopisen krik, segajoč skozi mozeg in kosti, iz

mesta pa prično deževati puščice, med katerimi prileti tuintam debelo kamenje. Tit, katerega je njegova predrzna hrabrost gnala preblizu mesta, spozna svoj opasni položaj in da znamenje za vrnitev. Ali še preden dospe na veliko cesto, se odpro stranska mestna vrata, skozi katera pridrvi Eleazar z malo, a vsak hip naraščajočo četo konjenikov in se zažene z njimi od strani v bežeče Titovo krdelce. Medtem je glavni del Titovega spremstva, ki je zaostal za vrtnimi ograjami, odkoder ni mogel opaziti poveljnikove nevarnosti, izpodbodel konje in oddirjal proti Stražni gori. Tit je spoznal, da se ne more več izogniti boju — boju na življenje in smrt.

(Dalje.)

Razgled po domovini.

Oni cenj. naročniki »Domoljubovi«, ki še doslej niso poslali naročnine za tekoče leto, dobe v tej številki priložene opomine s položnicami ter jih prosimo, naj takoj po prejemu lista odpošljejo denar, ker bomo s koncem junija brezpogojno ustavili nadaljnje določanje lista vsem, ki kot naročniki dotlej ne bodo storili svoje dolžnosti. Celoletna naročnina znaša 3 krome, za pol leta pa 1 K 50 vin. Ko bi kateri naročnik, ki še ni poravnal naročnine, pomotoma ne prejel v svojem listu položnice, naj jo takoj zahteva ali pa odpošlje denar po nakaznici.

Opozorjamo cenj. čitatelje, ki so morali v zadnjem času prejeti po pošti kako knjigo, da knjig ne pošilja uredništvo ali upravnštvo »Domoljubovo«, ampak naša »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Pred škofijo in da se morajo vse tozadevne pošiljke in pisma pošiljati naravnost na bukvarno. »Domoljubovo« upravnštvo je razposlalo samo one zvezke »Ljudske knjižnice«, ki so jih prejeli nekateri kot novi naročniki za nagrado in torej brezplačno. Knjige »Pasjeglavci«, »Kmečka vojska« itd. pa razposiljala »Katoliška Bukvarna« in se torej plačila za te knjige sprejemajo edino v bukvarni.

Shodi S. L. S. Deželni odbornik dr. Lampe je v nedeljo 6. t. m. pred mnogostevilnim občinstvom v »Unonu« na shodu razkrinkal Hribarjevo delovanje ter popisal njegovo romanje v Peterburg. Njegova izvajanja so vzbudila splošno presenečenje. Liberalna stranka, ki ima takega načelnika, mora propasti.

Zmago S. L. S. Zopet si je priborila S. L. S. lepo zmago v dozdaj liberalni občini v Blokah. Zmagali so mši vrli somišljeniki v drugem in tretjem razredu. Liberalno paševanje bo torej tuji v tej občini prenehalo. V občini Križla vas pri Višnji gori je bil izvoljen za župana Ant. Jaklič. Župan in vsi odborniki so odločni pristaši S. L. S. — Pri občinskih volitvah za brezoviško občino so zmagali somišljeniki S. L. S. Živelj vrli volivci!

Liberalci se bodo pustili po smrti sežigati. Tako so sklenili pristaši »Svobodne Misli«. Cerkev prepoveduje sežiganje mrličev iz važnih razlogov. Sploh je sežiganje mrtvih pogansko navada, katero bi naši mladi pogani zopet radi vpeljali. Ustanovili so ti liberalni pogani poseben pripravljalni odbor, ki bo poskrbeti moral, da dobi 600 članov, ki bodo plačevali na leto po pet kron, da se bodo mogli pokriti veliki stroški, ki so združeni s sežiganjem mrličev. Pogreb enega svobodomisleca bi stal 600 kron. Že en živ svobodomislec ni nič vreden, mrtev bo veljal pa kar 600 K. To je vendar malo preveč!

V Kranju bodo slovesno otvorili 11. julija krasno novo stavbo »Ljudski dom«, ki stoji nasproti župnišču. — V mestu bodo zidali tudi bolnišnico, katero bodo oskrbovale usmiljene sestre.

Glasbeno društvo »Ljubljana« je priredilo 6. t. m. veliko veselico v vseh prostorih Uniona v korist Aljaževega doma, katerega so porušili sneženi plazovi.

Nedeljski počitek v gostilnah. Uslužbenci in uslužbenke v vseh ljubljanskih gostilnah, v katerih je v nedeljah več kot tri ure dela, dobe odslej nedeljski počitek. Kjer so v nedeljah take razmere, da tak počitek v nedeljo ni mogoč, morajo uslužbenci in uslužbenke dobiti med tednom počitek, ki mora trajati neprenehoma 12 ur, ali pa dvakrat po 6 ur, med to pa ne sme biti vstet nočni čas. Gostilničar, ki bi takega počitka ne dal, bo kaznovan z globo od 10 do 1000 kron, ali z zaporom od 24 ur do tri mesece.

V Savi pri Krškem je utonil dne 3. t. m. pri kopanju 22-letni lekarniški asistent gosp. Viktor Zupančič, rodom Ljubljčan. Zgrabil ga je nenadoma krč in nesrečnež je izginil pod vodo, ne da bi bil kdo poskusil ga rešiti. — Trupla do danes še niso našli. Blagemu mladeniču blag spomin!

Liberalci zmerjajo. Ker vidijo liberalci, da se kljub raznim shodom, ki jih prirejajo mladi, od Hribarja plačani doktorčki po deželi naše ljudstvo ne zmeni zanje in da se vedno tesneje oklepa S. L. S.,

zato so začeli grdo psovati in zmerjati po »Narodu« naše može in mladeniče. Vse te vrle mladeniče, ki se združujejo v raznih naših krščanskih društvih, imenuje »Narod« »kmečki ksindel«. To naj si dobro zapomnijo naši somišljeniki po deželi, zlasti kadar bo prišel prirejat kak shod liberalni ksindel iz Ljubljane.

Letošnje stavbe in pomanjkanje delavcev. V mestu kakor v okolici letos manjka zidarjev. Ker so drugod bolje plačani, gredo drugam. Naravno. Zato zastajajo dela pri več novih poslopih v mestu. Hišni posestniki se jeze nad podjetniki, ti zadnji pa se jalovo izgovarjajo, da ni dovolj delavcev prišlo v Ljubljano, dočim stavbni podjetniki molče, če jih kdo prime zaradi izkoriščavanja delavcev še pri sramotni plači! Izsesavalo se je hišne posestnike dovolj ob — potresu, delavci pa imajo biti dostojno in pošteno plačani.

Most v Tacnu čez Savo. Zgradba mostu v Tacnu pod Šmarno goro se bliža uresničenju. Dne 4. t. m. je bil na licu mesta komisjski ogled, pri katerem so bili navzoči strokovnjaki deželne vlade, deželnega odbora in cestnega odbora. Ugovorov ni bilo. Zato se zgradba tekom nekaj dni odda. Novi most se zgradi na istem mestu kakor je bil stari, le nekaj višji bo, da bo dobro zavarovan proti povodnjim; zato bota pa cesti na obeh straneh do 1 m vzdignjeni. Most bo železen in oprt na betonska podzidka; vodotoč Save bo prost. Dovršen mora biti do konca leta 1910. Splošna želja je, da bi tvrdka, katera bo delo prevzela, zgradbo kolikor mogoče pospešila.

Župnija Jesenice na Gorenjskem je podeljena č. g. Antonu Skubicu, kaplanu na Vrhniki.

Za župnijo Kontovel pri Trstu je predlagan preč. gosp. Anton Košir, župnik v Tinjanu v Istri.

Nikar v Ameriko! V amerškem listu »Ave Maria« čitamo sledeči oklic slovenskim rojakom v domovini: »Odsek za sporočevanje« pri družbi sv. Rafaela je zasledoval sedanje delavske razmere po Združenih državah. Na podlagi tega raz-

iskovanja resno kličemo rojakom v domovino: Nikar ne v Ameriko, zlasti sedaj ne! V mnogih državah so žalostne razmere. Stotisoči so brez dela in brez zaslužka. Zlasti po mestih je velika beda in reva. Tu so se namnožile množice delavskega ljudstva, ki so dobile dela in kruha po tovarnah. Sedaj tovarne ali stoje ali le malo delajo. V nekaterih krajih se že še dobi delo, ako ima kdo dobrega prijatelja, da ga kam spravi. Splošno so pa naše razmere jako neugodne in kdor misli iskat tu dela po mestih, po tovarnah, naj nikar ne hodi sem. Edini zaželeni izseljenci sedaj so poljedelci. Neizmerne planjave na zapadu in jugu so še neobdelane. Ako kdo more prinesiti s seboj toliko, da si bo kupil košček sveta, ga obdelal in spremenil v rodovitno polje, le naj pride. Toda najbrže bo treba preje gozd posekati, morda močvirje posušiti, predno se bo moglo orati in sejati. Popolnoma naj pa pade misel, da je Amerika zlata jama, kjer se lahko skupaj nakoplje zlatih dolarjev in potem odide nazaj v domovino kot bogataš. Tu se delo težko dobi in se mora prav trdo delati za zaslužek. Lahko dobe delo služkinje po velikih mestih in imajo tudi primerno dobro plačo. Vendar je pa po službah veliko trpljenje in veliko nevarnosti. Zato: rojaki, ne v Ameriko, zlasti sedaj ne! — Prosimo slovenske liste, naj pogostoma svare ljudi, naj nikar ne hite v lastno nesrečo. Sem prihajajo veseli in s petjem. Zlate gradove imajo že naslikane za prihodnost. Toda oblaki se razprše — prvo veselje mine, žep se izprazni — kaj pa sedaj? Kje so zlati gradovi? Ni jih več, razpršili so se s temi oblaki vred. In reveži spoznajo, kako so se varali. Zatorej: nikar ne v Ameriko, zlasti sedaj ne! — Družba sv. Rafaela.

Novo cerkev nameravajo zidati v Trstu in sicer med tržaško bolnišnico in sirotišnico. Cerkev bo posvečena Mariji Materi milosti in izročena očetom frančiškonom v varstvo. Te dni je namestništvo odobrilo pravila društva, ki si je stavilo nalogo zidati to cerkev.

Mladeniška organizacija. »Orla« so ustanovili v Sv. Križu pri Kostanjevici. — 6. t. m. je mladeniška družba škofjeloška blagoslovila novo zastavo ob veliki udeležbi. Popoldne so poleteli naši telovadci v Soro. Povsod lep napredek v naši organizaciji.

Vodovod za Mošnje in Brezje. Liberalci v Radovljici in nekaj liberalcev iz sosednih vasi je hotelo na vso silo preprečiti, da bi se iz rezervoarja nad Radovljico napeljala voda tudi v Mošnje in na Brezje, dasi je vode popolnoma dovolj, dasi sta že država in dežela dovolili prispevke in je bilo vse za izvršitev pripravljeno. Deželni odbor se seveda ni oziral na liberalno zavist in je odredil napravo, s katero se je pričelo. »Slov. Narod« pa je prinesel proti deželnemu odboru infamen napad, v katerem se zaganja »v tisto značilno klerikalno velikodušnost, da se bo ložje napajalo tista krvela žrtev romarjev, ki nosijo svoje pristradane krajcarje zlatemu molohu v brezijskem samostanu«. To je velika lopovščina, in radovljiški liberalci bi dobro storili, če bi v svo-

jem lastnem interesu dotičnemu dopisniku, ki ga bo doletela ob svojem času pravična kazen, usta zamašili. Podpora za vodovod je dalo poljedelsko ministrstvo iz melioracijskega zaklada, deželni odbor bo pa tudi vedel razločevati koristi prebivalstva od advokatskih zaslužkov pri kovanju pritožb na upravno sodišče. — Sramota je, da romarjem, katerih prihaja na tisoče na Brezje, niti vode ne privoščijo. To liberalno »ljubezen« naj si slovensko ljudstvo širom domovine dobro zapomni.

Iz Žirovnice se nam poroča, kako zelo se je občina Breznica s svojim vrlim županom Ant. Kržišnikom postavila na letošnjem vojaškem naboru, ki se je vršil dne 29. maja v Radovljici. Že petnajstič je letos g. župan vodil svoje fantje — cvet brezniške občine — v lepem sprevodu z zastavonošo in godci na čelu v Radovljico. Imel je 26 krepkih mladih mož; in glej, izmed tega števila si jih je cesar izbral 18 za svojo službo. Dogodilo se je, da so bili v eni družini potrjeni vsi trije sinovi, katerih eden je bil v prvem, drugi v drugem in tretji v tretjem nabornem razredu. Službujoči podpolkovnik, načelnik naborne komisije, se je čudil, ko so bili fantje eden za drugim potrjeni — devet po vrsti brez kake izjeme — katera občina more pač biti, ki je odgojila tak naraščaj. Ko je pa vzrl župana, se je zadovoljil z opombo, da se več ne čudi, ako odgoji tako junaške fante občina, kateri županuje junaški »Trebušnikov stric«.

Boj za samoslovenske ulične napise v Ljubljani končan. Upravno sodišče je razpravljalo o pritožbi dr. Egerja in profesorja Binderja proti odloku deželnega odbora kranjskega, ki je zavrnil pritožbo ljubljanskih Nemcev proti samoslovenskim uličnim napisom v Ljubljani. Pri razpravi je zastopal deželni odbor kranjski deželni odbornik dr. Ivan Tavčar. **Upravno sodišče je zavrnilo nemško pritožbo.** Po odločitvi deželnega odbora je bila pritožba na upravno sodišče sploh brez pomena, ker je upravno sodišče že zadnjič razsodilo, da ni merodajno.

Strela je ubila dne 8. junija v Oprtalju na Krasu (Istra) štirim rodbinam štiri krave in dva vola, ki so ležali v hlevu. Stoeči živini se ni pripetilo ničesar.

Praznik presv. Srca Jezusovega pri oo. jezuitih v Ljubljani se bo tako praznoval: Ob 4¼ sv. maša in sv. obhajilo. Ob 5. kratek nagovor, potem tiha sv. maša. Ob 6. slovesna sv. maša, posvečenje. Po sedmi uri še štiri tihe sv. maše. Sv. Rešnje Telo je izpostavljeno od pol 6. zjutraj do 7. zvečer. — Ravno ta dan bo v uršulinski cerkvi zjutraj ob 5. tiha sv. maša ob pol 6. slovenska pridiga in potem slovesna sv. maša. Celo osmino bo zjutraj ob ¼ na 7. sv. maša z blagoslovom pri oltarju presv. Srca.

Iz Studenic pri Poljčanah na Štajerskem. 3. t. m. smo se spominjali obletnice velikega požara, odkar so tukaj v Studenicah samostanski hlevi zgoreli opolnoči, 5. t. m. pa nam je zopet naznanil plat zvon podružnice sv. Lucije strašen požar, ki je uničil trem posestnikom v Križeči vasi poslopja. Nastal je pri Filipu Vuk v hlevu. Tu je zgorelo gospodarsko poslopje s hle-

vom in živino. Potem se je vnelo vsled močnega vetra pri Janezu Rutniku in mu vpepelilo vse, hišo, gospodarsko poslopje, svinje in živino ter slednjič pri Pavlu Tancerju. Sčasoma so še prišli ognjegasci iz Pekla pri Poljčanah na pomoč, da so zaobrili nadaljni ogenj. — Pri nas, kakor drugod, občutimo letos zopet veliko sušo in pomanjkanje krme ter vode po studenih. Ljudje se že zdaj z žalostnim srcem vprašujejo: »Kaj bo z živino? S čim bomo krmili?« Pa tudi sadno drevje vsled vednega vetra veliko trpi in hoče vse oteptati.

Novo mašo bo pel dne 18. malega srpana č. g. Fr. Ladislav Jeglič, novomašnik frančiškan v Podbrezjah na Gorenjskem.

Za »Ljudski sklad« so darovali: drž. poslanci 360 K, dekan Arko Mih., Idrija, 20 K, Kmetska zveza za dekanijo Trebnje 20 K, (po župniku g. Oblaku), Ant. Belec, Št. Vid nad Ljubljano, 30 K. Živelci nasledniki!

Gorenjske novice.

Iz Št. Vida.

g Mizarska obrt. Mojster Janez Šušteršič je po naročilu tukašnje mizarske zadruge izdelal za zakristijo domače farne cerkve krasno veliko omaro iz izbranega hrastovega lesa. Tako ima sedaj ta cerkev dva izdelka, ki delata čast domači mizarski obrti: dve spovednici in novo omaro. Oboje je izdelano natančno po načrtu in solidno, kar ni malo vredno.

g Pokopališče za župnijsko cerkvijo se bo v kratkem prenovilo. Najbrže bodo v istem času znižali nekoč napeto veliko cesto, ki pelje skozi Št. Vid. Odpeljani material se bo porabil za pokopališče, ki bo dobilo tudi novo mrtvašnico.

g Klanec v Vižmarjih na okrajni cesti, ki pelje iz Smlednika in Tacna čez Brod proti Ljubljani, so zelo znižali in razširili; s tem se bo vozni promet na tej cesti zelo poživil, kakor hitro bodo most čez Savo dovršili.

g Dekliški odsek Blaž - Potočnikove čitalnice »Bogomila« priredil je minulo nedeljo svojo prvo predstavo, ki je nad vse lepo izpadla. Igra: »Kdo me bo pahnil s prestola«, že sama na sebi lepa in vzgojna, prišla je v rokah naših spretnih igravk do popolnosti. Prizori v deloma zelo težkih vlogah so se odigravali pred nami s tisto lahkoto, ki je last dobro izurjenih igravk. Zato pa je tudi občinstvo s skrajno pozornostjo sledilo vsaki točki. Ko smo čuli še Hribarjevo deklamacijo: »Ženin Kos« in krasno Ferjančičevo skladbo »Zvončku« pod spretnim vodstvom g. L. Hafnerja, nismo vedeli, komu naj damo prednost. »Bogomila« nas je s svojim prvim nastopom iznenadila, lahko je ponosna na svoj uspeh! Ponosna pa je danes tudi Blaž-Potočnikova čitalnica, ki je s tem, da je odprla vrata tudi šentviški ženski mladini, storila veliko kulturno delo. Predstavi je sicer škodovale deževno vreme, vendar pa je tudi v gnetnem oziru dobro izpadla. Blagajnik je zabilježil nad 100 kron čistega dohodka, ki se bo porabil za stroške novega čitalniškega

ódra. Upamo, da nas »Bogomila« še kedaj razveseli s tako predstavo.

Iz ljubljanske okolice.

Velik shod »Kmečke zveze« na Igu. V nedeljo, dne 13. t. m., se je vršil velik shod »Kmečke zveze« za ljubljansko okolico na Igu. Nad 500 mož se je zbralo v dvorani »Izobraževalnega društva«. Govorila sta tajnik S. L. S. dr. Rožič o politični in nepolitični organizaciji S. L. S. in profesor Jarc je kot deželni odbornik poročal o delovanju in načrtih deželnega zbora odnosno odbora. Tudi je zbranim navzočim povedal, kaj bosta klobasala liberalna gromovnika popokdne v občinski hiši (škandal za starešinstvo!), kjer bosta pobijala klerikalnega zmaja in zabavljala čez S. L. S. Zborovalci so z navdušenjem sprejeli govore obeh poročevalcev. Shodu je predsedoval tajnik K. Z. Merkun. Na shod so prišli možje iz vseh sosednjih krajev: Golo, Želimlje, Pijava gorica, Iška vas, Tomišelj, Vrblene. Shod je soglasno izrekel zaupnico poslancem S. L. S.

Iz Sostrega. V nedeljo, dne 13. t. m., je bil občni zbor »Katol. izobraževalnega društva« v Sostrem. Na občnem zboru je predaval dr. Rožič »O razvoju ustavnega življenja v Evropi s posebnim oziranjem na avstrijsko državo«. Govoril je tudi o potrebi izobrazbe v vseh ozirih. Fantje in možje, dekleta in žene, poprimite se duševnega ognjišča in pridno berite časopise in knjige, ki jih imate v društvu na razpolago v vedno uporabo.

Iz Sostrega. V Sostrem razsaja že več tednov zavratna otročja bolezen »škrlatinka«. Ta nam je ugrabila že do 20 mladih bitij, do 10 šolskih in blizu toliko manjših otrok, a kljub temu se nihče za to ne briga in pristojne oblasti ne store prav nič, da bi se ta bolezen vsaj omejila. Ni še dolgo temu, ko je prišel otrok v šolo, ki je imel že prave znake te bolezni in drugi otroci so ga še ogledovali in se ga dotikovali. To je pač premala skrb, da se ohrani človeško življenje.

Iz Šmartna ob Savi. Shod smo imeli predzadnjo nedeljo. Dr. Oražna so poslali iz Ljubljane liberalci. Od Šmarčanov jih je bilo na shodu osem. Če bi ne bil Lavtar iz Most pripeljal nekaj nevednežev s seboj, bi sploh ničesar ne bilo. Dober nauk za gospoda Matija je bil ta shod. Sedaj vsaj vidi, koliko pristašev ima v Šmartnem. Mi smo tudi videli, da hočejo združiti liberalci in socialni demokratje na vsak način zmagati. Vidimo, da bo treba vsem na volišče. Volitve bodo že tekom štirinajstih dni. — Med tukajšnje otroke je prišla bolezen. V zadnjem času jih je precej pomrlo.

Zelena jama. Naš konec je, kakor kažejo zadnji dogodki, zelo nezdrav. V teku štirih ali petih tednov so nam zvozili 18 otrok k sv. Križu. Pa imamo še vedno dosti bolnih. Ali je morda tovarna za lep vzrok temu, ali morda ona velikanska jama poleg Zelene jame, v katero se steka vsa nesnaga iz tovarne. — Za občinske volitve se Zelena jama silno pripravlja, le to je hudo, da veliko volivcev sili le v temo, luči pa ne marajo.

Vodmat. Z vso silo so se vrgli socialni demokratje in liberalci na našo občino, in hočejo na vsak način dobiti pri volitvah oblast v roke. Združilo se je vse, kar je rdečega in »narodnega«, in kar sovražni duhovne in vero. Na pomoč kličejo ljubljanske dohtarje. Pri Peklaju je govoril dr. Žerjav, pa ga je Kristan nekaj »ostrigel«. V kavarni pa sta govorila dr. Švigelj in Žerjav. Prepirali so se med seboj, kdo bo zmagal, ubijali so kaplančke, ampak za občino si niso izmislili nič dobrega in koristnega.

Selo. Liberalci upajo zmagati samo s »farbo«. Predovič je nafarbal Vodmat, Selo in Moste z imenitno novico. V »Narod« je dal zapisati, da je za novo šolo na Selu podaril svet vreden 10.000 kron, zraven pa še dal v denarjih 1000 kron. Mi nič ne verujemo, dokler ne vidimo darilne pogodbe, dokler se to ne naznani občinski seji, deželnemu odboru in krajnemu šolskemu svetu, ostane »Narodova« novica navadna laž. Predovičovo darilo pa trnek, na katerega hoče ob volitvah loviti »kapeljne«. Torej veste kaj imate storiti, gospod Predovič!

Moste. Volitve za občinske može bodo torej v naši vasi pri Zakotniku tekom štirinajstih dni. Imenitno bo to! V Zakotniku oštariji se bo bil boj, pa menda vsaj ne z vilami in revolverji, kakor bi se bil kmalu v zadnjem času. V Mostah je kraj samo imenitnih dogodkov. Pravijo, da tam okoli Zakotnika delajo nek hotel, kakršnega so pa menda orožniki in državni pravdniki razgnali. Potem prodajajo krave po 1 K 60 h »štuk«, kole, lomijo itd. Kdor hoče poceni priti do dobre pišče, naj se kar oglasi v Mostah okrog Zakotnika. Seveda bodo rabili denar liberalci in socialni demokratje pri občinskih volitvah, ampak če bodo krave tako poceni prodajali, bodo z denarjem malo pomagali. — Snoi, po domače Godec, je prodal svoje posestvo na Selu Predoviču, zase si pa žida hišo na koncu Most.

Štepanja vas. Pred kratkim je kršč. socialna delavska organizacija napravila lep shod v Štravsovem salonu. Po govorih se je razvnela živa debata ali razgovor, pri katerem so posamezni možje nastopali prav korajžno. Izvolila se je deputacija, ki je šla k deželnemu odboru v korist vodovoda, zahtevala se je javna cesta čez Kodeljevo v Ljubljano in cesta čez Ljubljano v Moste. »Kmečka zveza« je vložila tudi prošnjo, naj se pri razdelitvi sveta na Kodeljevem, ki je sedaj last močvirskega odbora, ozira v prvi vrsti na posestnike novohišarje, ki imajo ob tem svetu svoje hiše, sveta pa nič.

Belokranjske novice.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Luže pri Šenčurju. Po dolgi bolezni je umrla dne 6. junija Lucija Rozman, stara 81 let. Naj počiva v miru!

g Iz Gorij pri Bledu. Godbeni klub vabi k veselici, katero priredi s sodelovanjem pevskega mešanega zbora v nedeljo, dne 20. junija, popoldne ob 4. uri v gostilniških prostorih g. Terezije Černe v Spodnjih Gorjah. Spored: 1. Koncert godbenega kluba in mešanega zbora gorjan-

skega. 2. Tombola. 3. Streljanje v tarčo. 4. Prosta zabava. Čisti dobiček namenjen je za vzdrževanje godbenega kluba. Godbeni klub igra: 1. »Domovina«, koračnica. 2. »Naprej zastava slave«, koračnica. 3. »Občutki«, valček. 4. »Tri ljubice«, brzo-polka. 5. »Sokol«, koračnica. 6. »Pozdrav Gorenjskej«, valček po narodnih pesmih. 7. »Vojaška čast«, koračnica. 8. »Na obrežju reke Špreve«, valček. 9. »Narodne pesmi«. Mešani zbor poje iz posebne prijaznosti narodne pesmi in umetne. Za mnogobrojni obisk se priporoča godbeni klub.

Iz Predosej. Dne 21. maja je v ljubljanski bolnišnici pri operaciji umrl naš domačin posestnik Anton Žerovnik, po domače Puč iz Britofa, star šele 47 let. Bil je eden najmarljivejših bralcev »Domoljuba« in naročnik tega lista skozi vsa leta. »Kmetovalca« je prejemal že 25 let. Njegovo lepo in umno urejeno posestvo daje najboljšo spričevalo njegove pridnosti. Pri volitvah se je vselej pokazal odločnega našega moža. Zato pa je imel naravnost veličasten pogreb. Na mrtvaškem vozu so ga pripeljali iz Ljubljane, na koncu vasi so ga čakali sorodniki in malodane vsi vaščani, ki so ga spremili na župnijsko pokopališče. Za njim žalujeta ne samo njegova žena in desetletna hčerka, ampak vsi, ki so ga poznali in spoštovali kot svojega soseda in prijatelja. Marsikaj vzpodbudnega in podučnega bi se dalo zapisati iz njegovega življenja. Sovaščani ga ohranimo v dobrem spominu; blagemu pokojniku pa naj sveti večna luč!

g Ponočnjaki črnuški so vsi žalosti potrti, ker se je njih zvesti tovariš in vzorni prijatelj, 21-letni H. v soboto zvečer — o b e s i l. Od same žalosti ne bodo ponočevali leto in dan. Nam je tudi prav.

g Binkoštni terek v Kranju. Zborovanje, katero je zbral »babčev fantek« iz Bernika skupaj, je živa slika sedanjega stanja liberalne stranke na Gorenjskem. Kaj se vse upa neizkušeni fantek, odkar je vrgel matiko v kot in prijel za metlo v Ljubljani! Gotovo ni nikdar mislil, da bo predsedoval kakemu shodu kdaj in binkoštni terek se mu je uresničila vroča želja. Ko smo ga videh na predsedniškem prostoru, bili smo v dvomu, ali je bolj ponosen na predsedništvo ali na svoje zasluge za kmečki stan. Kake zasluge ima pač »fantek«, da upa metlo zapustiti in govoriti na kmečkem zborovanju. Zasluga je, da je nekda hodil na Grmu v kmetijsko šolo. Brez vsake skušnje je v jezi ustanovil v Cerkljah neko mlekarino, katere se pa »fantek« zdaj sam boji, ker ne more ne živeti ne izdihniti. Seveda računa na to, da bodo drugi plačali pogrebne stroške. Veliki »neslovan« Hribar je vzel »fantka« iz gnojnega koša k svoji liberalni zvezi v Ljubljano. Ker je Hribarju veliko na tem, da bi liberalizem v Cerkljah popolnoma ne poginil, pripravil je »fantka« do tega, da je ustanovil v Cerkljah posojilnico, toda kmetje nimajo zaupanja v »fankovo« posojilnico, ker so obresti previsoke. Pomaga samo do smrti kmetu! To so zasluge »fankove«, ako ima še katero, prosimo ga, naj jo prijavl, da mu ne delamo krivice. Liberalna stranka bi se

morala sramovati svojega shoda, ako ni morda nobenega pristaša več pri Gorenjskih kmetih, da ji mora »nekmet babčev fantek« prirejati shode za kmete. Smešno je bilo gledati »fantka« kako je skakal ves zelen po trgu v Kranju binškošni torek in ponujal vsiljivo ljudem vabila za svoj shod. Na živinski trg je pa pognal eno žensko z vabili in tako je šlo vabljenje za shod kot za — cirkus. Čez pol ure je pa isti »fantek« predsedoval liberalnemu shodu. Moramo pomisliti kakšen je bil uspeh liberalnega shoda, ko je celo »fantkov« oče Babič prejš zbežal iz shoda kot je bil konec, ko vendar rad vidi svojega sina v »slavi«. Po shodu so se liberalci tolažili, da so zato bili kmetje na shodu proti njemu, ker se poslanec Pogačnik boji fantka v kmetijsko družbo. Kaj ne, kako so hudi?! Ti ljudje ne razumejo prej, da jih kdo ne mara, dokler jih ne brčne ali ven vrže. Kaj beseda — vsaj ni kol! Take misli smo posneli binškošni torek na liberalnem shodu v Kranju. Žalosten konec čaka liberalno stranko na Gorenjskem, ker ji žugajo tako propadli pogrebci z metlo v roki. Bo treba zopet zamenjati metlo za matiko in zlesti v gnojni koš Gorenjca brat!

g Iz Javorja pri Poljanah. Malo kesno, a ne prepozno v odgovor »Gorenjcu«, kateri se je šele zdaj po naključju dobil v roke. V dopisu napada našega g. župnika, češ, da se je brigal samo za občinske zadeve in da se je vse vodilo samo iz farovža. Resnica pa je ravno nasprotno. Kakor pričajo vsi prejšnji odborniki, gospod župnik ni v nobeni občinski zadevi ničesar zapovedoval, še občinsko sejo je vselej za nekaj časa zapustil, da se ni moglo reči, da bi bil župnik na katerega kaj vplival. Gospod župnik samostojnih predlogov nikoli ni stavil, podpiral in glasoval je za pametne predloge, kakor za naklado na žganje in omejitve nedeljskih in ponočnih plesov, kateri napravljajo toliko nenravnega gorja ravno v naši občini. Ravno ti sklepi so pa vzrok nesramnih napadov v »Gorenjcu«. Pohvalno moramo omeniti poukov raz prižnico, kateri se pa, žal, liberalcev ne primeje. — »Gorenjec« govori, kako so se vršile volitve prosto. Ali je neznanu dopisniku, kako je isti mož, ki je res komaj zlezel iz klobuka na odborniški stolec, agitiral in zadnji dan pred volitvijo oblažil z naporom po debelem snegu najbolj oddaljene zadnje ženske kočice, da dobi pooblastilo? In na dan volitve! Kako se je pritiskalo na volivce od liberalne strani, katere naj volijo in zlasti gospoda župnika posebno ne. »Gorenjec« hvali novega župana Demšarja, kako je vse hvale vreden in odločen, ki si ne bo pustil zapovedovati iz farovža. Molčali bi o njegovih lastnostih, da bi »Gorenjec« tako neumno ne pisal. Odločnost obstoji menda v svojeglavnosti, ker ne uboga pametnih svetov, da bi bil odpustil že znane liberalnega tajnika, ki se pritožuje, da gre s poukom pri županu slabo. Ako ne bo dal »Gorenjec« miru, bomo še marsikatero resnično zapisali, kar pa ne bo po volji nekaterim prijateljem »Gorenjca«.

g Iz Zgornjih Pirnič pri Medvodah. Pri tukajšnji podružnični cerkvi sv. Toma-

ža smo dobili dva nova zvonova. Lansko leto ob cerkvenem blagoslovljenju se je menda ubil veliki zvon, in v 14 dnevih je postal popolnoma neraben. V soboto, dne 5. junija sta se prvič slovesno oglasila nova zvonova ob 4. popoldan. Težko smo pričakovali, kako bosta pela, pa veselili se nismo zastoj. Imata namreč tako lepodoneče glasove, da se človeku milo stori, ko ju posluša. Bog povrni vsem darovalcem!

g Preska. Vsem članom in prijateljem naših društev naznanjamo, da se je društvena predstava, ki je bila določena na preteklo nedeljo, dne 13. t. m., preložila za na kresno nedeljo, dne 27. t. m. Društveno življenje je pač združeno z raznimi težkočami, to okušamo tudi pri nas; primorani smo bili preložiti igro za 14 dni, gotovo pa se vrši na kresno nedeljo dne 27. t. m. Ker pa razun prvih, že razposlanih vabil ne bomo napravljali družih, objavimo vspored predstave še na tem mestu, ki je sledeči: 1. Krški zmaj. 2. V peplinični noči, deklamacija. 3. »Za križ in svobodo«, igra s petjem v petih dejanjih. 4. Havzirarica, kuplet. — Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina: prvi sedež 1 krona, drugi sedež 70 vin., tretji sedež 50 vin., stojišče 30 vin., stojišče za otroke 20 vin. — Ker bo vsebina prireditve jako zanimiva in zabavna in tudi smeja ne bo manjkalo, vas zagotavljamo, da ne bo nikomur žal, ako se je udeležil. In ker je prireditev v zvezi s tukajšnjim telovadnim odsekom, zlasti uljudno vabimo vse telovadce ter bratske telovadne »Orle«, da nas z obilno udeležbo počaste!

g Iz Stare Loke. Ponesrečil se je hlapec Jakob Završnik iz Veštra. Peljal je hode iz Luše, pa mu je v klancu zavora odpovedala in voz je zdrčal po klancu in je voznik padel pod kolesa, katera so mu desno roko in nogo strla. Peljali so ga v ljubljansko bolnišnico, kjer bo težko okrevati. — V nedeljo, 20. t. m. je izvanredni občni zbor izobrazilnega društva v Stari Loki. Povabljeni so vsi udje in tudi drugi, kateri se mislijo vpisati. Naše društvo je zdaj nekako spalo, zato bi bilo prav, da bi zdaj popravili, kar smo zamudili in tem uspešnejše delovali. Poglejmo po deželi tako male fare, pa tako lepa društva in toliko zanimanja za nje, pri nas pa tako malo udov in malo zanimanja za društvo, čeprav precej velika fara. Novi odbor, katerega bomo ob tej priliki izvolili, se bo že potrudil, da bo društvo uspešno delovalo. Zatorej, fantje in moške, vzdromite se in zapišite se v društvo.

Dolenjske novice.

Belokranjske novice.

d Podzemelj. Semiški dopisnik je v »Belokranjcu« odgovoril »Domoljubovemu« iz Podzemlja. To mene prav veseli, ker imam priliko zopet kaj povedati Belokranjcem. Dopisnik namreč v »Belokranjcu« opisuje, kako slabe ceste in pota so v Belokrajini. To mu jaz vse potrdim. V tem oziru je v Belokrajini še veliko, ve-

liko dela. A kar mi ni všeč na tem dopisniku, je smešna lastnost liberalcev sploh, da vse slabo devajo na rovaš »klerikalcem«, zlasti njihovim poslancem. Dosedaj so pač zastopali Belokrajino poslanci katoliške stranke, ali da so oni krivi slabih potov — to se mi pa že vidi predebelež. Ali res ne ve semiški dopisnik, komu je izročena skrb za ceste? Ali ne poznate raznih cestnih odborov? Ti imajo skrbeti, da so ceste v dobrem stanju. Če je pa treba kako cesto prenoviti, preložiti ali na novo zgraditi, kdo imej tu prvo skrb? Gotovo cestni odbori. Ti naj določijo, koliko bi mogli oni prispevati, potem naj se obrnejo na svojega poslanca, oziroma deželni odbor za pomoč. Če je treba, pa tudi na državo za državno podporo. Znano je, da so cestni odbori dozdaj večinoma v rokah liberalcev! Gospod dopisnik, tiho bodi o slabih cestah, če ne se jim zameriš do smrti! A že vidim gospoda dopisnika, kako se mu odpirajo usta, da bi me z eno besedo podrl. Rekel bo najbrže: »Ali ti ne znaš, koliko prošelj je že šlo v Ljubljano zaradi cest? Se vidi, da si še mlad, še moker za ušesi!« No, zdaj te imam, gospod semiški. Pod nos ti zopet pomolim prejšnji liberalni deželni odbor. Vidiš, ta ni imel časa za take prošnje. Rajši je podpiral nemško gledališče in drugo, ter gospodaril tako, da se je pojavil na koncu v računih ne mal primakljaj, namreč nekako milijon kron. Da za ceste potem niso imeli, je umljivo. Ker so pa liberalci gospodarili z deželnim denarjem, zato naši poslanci niso mogli nič storiti za zboljšanje cest. A zdaj, ko imajo deželno gospodarstvo v rokah naši katoliški poslanci, se je pa ravno na predlog poslanca Matjašiča že sklenilo zboljšati, oziroma preložiti nekaj cest. Med temi je ravno cesta iz Adlešič na Vinico. Če se bodo cestni odbori za to brigali, pridejo še druge na vrsto. Toliko ne pravzaprav dopisniku iz Semiča, ampak pametnim Belokranjcem.

Odstopivši gribeljski župan g. Miko Željko je na soglasno željo občinskega odbora zopet prevzel županstvo ter s tem skalil veselje svojim »prijateljem« v Gradcu in na Krasincu. »To je fajn,« so pravili, a zdaj ni več fajn. Oh, oh!

Hud pasji kontumac je do 20. avgusta v Belokrajini. Psi morajo biti privezani in še torbice morajo imeti. Marsikateri gospodarji so pa po svoji naravni pameti mislili, da je dovolj, če je pes privezan, da mu potem ni treba nagobčnika. A so jo skupili. Plačati so morali po 10 do 20 kron kazni in še psa so jim vzeli. Drugi pa, da bi ne imeli sitnosti, so jih sami dali proč. Posledica je, da v marsikaki vasi ni nobenega psa. Zato so zajci tako brez skrbi in lisica ti odnese kokoš iz sred vasi. Še kontumac na lisice bi bil potreben.

Iz raznih krajev Dolenjske.

Ogenj. V nedeljo, 6. t. m. popoldne ob 4. uri je začelo goreti v Dolenji Prekopi, občina St. Jernej na Dolenjskem. Pogorelo je sedem številk, le enemu je ostala hiša. Živino so rešili, bila je tudi večinoma na paši. Zažgali so otroci. St. Jer-

nejci so prihiteli v diru z dvema brizgalnami in mnogo pomagali ogenj omejiti. Pozneje so se jim pridružili še Kostanjevičani. V par urah je bil ogenj omejen, vendar je St. Jernejska požarna bramba ystrajala do jutra, da je pogasila vse tleče ostanke. Škode je okoli 40.000 kron, zavarovalnina pa je seveda le mala.

Iz Velike Dobrave pri Višnji gori. V podružniški cerkvi na Veliki Dobravi pri Višnji gori so kupili novo lursko podobo, katera je jako lepa. Blagoslovil jo je gospod župnik Konrad Tekster.

Telče pri Skocijanu. Malokomu je pač znano, da so kake Telče na svetu in vendar so. In še kako krepko se razvijamo. Pred osmimi leti smo bili popolnoma zapuščen in sedaj? Imamo že ljudsko šolo in upamo, da dobimo v kratkem tudi pošto. Največjega pomena za nas pa je gotovo sveta maša, ki se opravlja vsako nedeljo tu. Ljudje kaj radi zahajajo k službi božji in k krščanskemu nauku. Tudi župnijsko poslopje smo sezidali, kjer lahko prenoči gospod kaplan, kadar pride iz Skocijana k nam. Manjka pa nam dobre poti. Zato bi morali določeni faktorji pač poskrbeti, da se pot nekoliko izboljša. Na ta način bi bil najlepši prehod iz Skocijana skozi Telče na Mokronog in na železniško postajo Pijavce, ki je samo eno uro oddaljena od Telče. Zato upamo, da se bo tudi to še sčasoma popravilo.

Od sv. Gregorija. Tuka je umrl Gašper Virant, Radeckijev veteran v visoki starosti 85 let in pet mesecev. Z njim je zagnil grob tudi dober kos zgodovine naše fars. Stric Gašper, tako so ga klicali vsi, je bil mož stare korenine: kremenit značaj, odkrito pobožen in čudovite dejavnosti. Iz ljubezni do rojstne hiše je ostal doma in ostal fant. V vojaških letih se je leta 1848. pod Radeckijem udeležil vojske na Laškem. Spomini na vojaško življenje so mu ostali neizbrisni. Zelo rad je govoril o svojih vojaških letih. In kak spomin je imel! Malone za dan in celo uro je vedel, kedaj se je dogodila ta ali ona bitka in za vsako posameznost posebej. Ker je naša farna kronika precej pomanjkljiva in ni bilo dosti zapisanega od prejšnjih let je po naročilu gospoda župnika pisec teh vrstic zapisal, kar mu je stari mož pripovedoval. In vedel je mnogo. Spominjal se je sedem duhovnikov in za vsakega je vedel, koliko časa je bil tu, kaj je napravil, kakega značaja je bil itd. Skozi dolgo vrsto let so ga klicali k bolnikom in mrličem. Skoro vse je on zakopal. Ko je leta 1854. razsajala tod kolera in si ni nihče upal k mrličem je bil zopet stric Gašper povsod. Večkrat se je v šali imenoval »totengrobarja«. Lanskega adventa je začela boleti noga, da ni mogel več v cerkev, kar ga je jako žalostilo. »Vse bi dal,« tako je večkrat govoril pobožni starček, »samo, da bi mogel v cerkev«. Med boleznijo je sedel pred hišo in med rokami mu je neprestano rožljaj rožni venec. Pokojnik je bil tudi goreč tretjerednik, zato je prišel duhovnik v precej oddaljeno vas Marovče prav pred hišo blagosloviti njegovo truplo. Njegov pogreb je bil nad vse prisrčen. Pogrebniiki, sami fantje, vsi z lepimi belimi znaki. Iz Gorice

je prihitel njegov nečak bogoslovec, s katerim sta se zelo ljubila. Dragi stric! Zapustili ste nas! Vzglejda, ki ste nam ga dajali ne bomo pozabili nikdar. Počivajte v miru! Franc Žužek, bogoslovec.

Muljava. Tudi naši liberalčki so začeli zopet nekaj čivkati v »Slovenskem Narodu«. V 126. številki, z dne 5. junija t. l. se nekaj bahajo, kako lepo so sprejeli naše Orle, ko so prihajali na Krko. Predragi moji liberalčki, večjega ubožnega spričevala o svoji olikosti in naprednosti si niste mogli dati, nego s svojim dopisom v »Narodu«. Naši Orli, ki so prišli na Krko k velikemu dnevu dolenske mladine, še vašega pred nekaj dnevi ustreljenega čuka na veji opazili niso; zakaj njih cilji so višji in ne segajo samo do ustreljenega čuka, s katerim se vi postavljate v »Narodu«. Ako bi ne bilo omenjenega dopisa v »Narodu«, še vedeli ne bi naši mladeniči, kako olikan je rojstni kraj Josipa Jurčiča. Mar bi molčali in ne razglašali po svetu svoje neolikanosti. Saj pa vemo, liberalcev pri nas se našteje na eni sami roki kvečjemu dva, a bahate se pa, kakor bi bila Muljava, vsa v rokah liberalcev. Le počakajte še nekoliko, mogoče pridete na sodnji dan popoldne še lahko na dan s svojim liberalizmom, a sedaj pa le počivajte mirno v svojem brlogu in ne stegujete preveč svojih rožičkov, da jih ne izgubite.

d Iz Kopolj pri Dobropoljah. Našo mirno vas razburja že dalje časa pravda, katera je nekaterim na glavo nakopal naš župan Mustar. Pred več meseci vršil se je v njegovi gostilni pretep, ranjen ni bil nihče, zgodila se je le neznatna škoda na poštnem nabiralniku. Stvar bi se bila lahko z lepa poravnala. Eden posestnikov je bil celo pripravljen dati svoje vole iz hleva, menda pač velika žrtev, da bi se poravnali, pa naš župan, čegar dolžnost bi bila, da take spore sam poravnava, še posebej, ker je bil prepričan kriv njegov alkohol, je tiral to malenkost pred advokate, ti pred porotnike in tako bo sedel poleg drugih zaradi tega eden izmed udeležencev celih šest mesecev. Kje so pa stroški? Ali tako zahteva krščanska ljubezen? Zdaj se bo sovraštvo vleklo leta in leta. Ali je bilo tega treba? Sploh je pa že čas, da postanemo svobodni in neodvisni od njega, da nas mora ne bo več tlačila. Imeli smo podružnico kmetijskega društva in on, ki je bil in je še (!!) odbornik njegov, je pa sam odprl prodajalno in gostilno in tako podružnico zatrl. Lep odbornik! — Ko se je v Dobropoljah ustanovil telovadni odsek, je on zahteval, da se telovadnem prazna šolska soba zapre in seveda telovadni odsek uniči. Ko se je razpisala organizatorska služba, kdo je bil nasproten? On, katerega pri spraševanju se nismo videli, da bi bil dal vinar zanj. Letos je bila naša vas na vrsti, da preskrbi mlaje za cerkev. Kdo je bil nasproten? Mustar, in šele nazadnje, ko je videl, da nihče z njim ne potegne, se je vdal. Kar najmanj moremo od naših ljudi zahtevati, je to, da naj tega ne podirajo, kar drugi zidajo. On je sploh vsemu nasproten, samo — lastnemu žepu ne. Može, ali ni med nami nikogar, ki bi bolj zaslužil tistih par sto

gođinarjev, ki jih on prejema kot zastopnik »Vzajemne zavarovalnice«? »Vzajemni« svetujemo v njeno lastno korist, naj si izbere pri nas drugega zastopnika. Kdor hoče biti naš, mora biti ves naš. Cokoli pa ne maramo. S takimi ljudmi pa, ki se razumejo na šolske stvari, kakor zaje na boben, pa povsod ven, tudi iz krajnega šolskega sveta! Že pri zadnjih volitvah je premagal le z enim glasom večine. Ko pride volitev, skupaj držimo, in s coklijami pomedimo!

Iz Loškega potoka. Temeljni kamen za »Društveni dom« se je slovesno blagoslovil preteklo nedeljo. Bila je lepa in pomenljiva slovesnost. Zastopana so bila vsa naša društva po svojih odborih in društvenikih. Zastopana je bila tudi domača občina po gospodu županu in več odbornikih. Na stavbišču je bilo zbrano obilo občinstva. Posebno slovesno lice je vsemu dajala navzočnost lepih zastav obeh naših Marijinih družb. Po blagoslovljenju, katero je izvršil domači gospod župnik je zapel domači pevski zbor lepo kantato: »Ako Gospod ne zida hiše...« Na to je pa gospod Škulj v daljšem govoru razložil potrebo, cilj in namen te stavbe in označil veliki pomen, ki ga bo imel »Dom« za razvoj naše doline, za nas in naše zanamce. Končno pozdravi župan gospod Gregorič to novo podjetje kot ponos občine in bodri vse k skupnemu delu in požrtvovalnosti v doseg naših ciljev. V krogu domačih društev smo obhajali slovesnost, ki je marsikomu podala drug pojem o »Društvenem domu«, kot ga je doslej imel. Z zidanjem se je takoj pričelo, ki naj hitro napreduje. — A tudi za denarne prispevke skrbe dobra srca: Neimenovana gospodična 30 K, Fr. Debeljak st. 20 K, (Ml. 11), Bartol 20 kron. Prijazno omizje pri gospej Bartol 17 K 74 v. Neimenovani 20 K, M. Vesel 6 K, neimenovani 5 K, Fr. Mikulič (Bela voda) 5 K, Jos. Lavrič 4 K, J. Rus 2 K, Mikulič 4 K, Debeljak 4 K, Lavrič J. 4 K, Kordiš Josipina 5 K, Ruparčič T. 2 K, Bartol K. 2 K. — Vsem iskrena hvala in Bog povrni!

S Kumljanskega. Na svojem popotovanju sem zašel tudi na Kumljansko. Sicer ni nikjer na zemljevidu napisanega tega imena, pač pa so zaznamovane vsakovrstne ceste, klanci in bregovi. Povprašam moža, ki sem ga ravno dohitel na cesti od Save na Polšnik: »Očka, kako daleč je pa še v Polšnik?« — »A Polšnik je ano dobro uru. Pa jim je precej aroč, al' niso oni gaspad anženir, ku maja tako turbo na hrtu.« »To pa še nisem očka,« odgovorim možu, ki je bil videti čokaj zgovoren. »zakaj pa vprašate, če sem inženir.« »A no zdej so taku pravi naš abčinsk' mož, da bo pršu anženir, da bo našo cesto zmiru, pa klanca prložu, pa praujo tudi, da bojo tunel nardil tje le svetem Križ za Moravško goro. Pa na vem, al' bo res, al' ne? Kaj prauja oni gaspad?« — »Tega, očka, vam pa že ne morem povedati, al' klanca imate pa res hude, blovek bi se pri vsakem koraku ugravel v koleno.« — »Zdaj pa grem gaspad, jaz sem lenki-le doma,« — in mož me je zapustil. Sam sem jo mahal na Polšnik in od tukaj dalje na Mirno. Med potje sem še

marsikaj zanimivega slišal o tej zanemarjeni cesti, ki je sicer zaznamovana na zemljevidu kot okrajna, a v resnici pa ni podobna okrajni, kajti pri nas na Gorenjskem imamo do vsakega zelnika zložnejšo in lepšo kakor je ta. Čudno se mi je le zdelo, da je ta cesta tako zapuščena od okrajnega cestnega odbora in pa da so domačini tako potrpežljive ovčice. Nedavno sem šel iz Smartna na Litijsko, pa sem videl, kako so tam neki brezpotrebni klanec preložili, ljudje pa še vsekakor raje hodijo in vozijo po stari cesti, kakor pa po novi! V dolinah prelajajo brezpotrebne klanec, kaj mislite, da v gorah jih ni potreba? — Može okrog cestnega odbora si mislijo, za hribovce je že dobro. — Le pridite in hodite po teh klanecih in videli boste, da ne pretiravam. Pišem pa — pridite in hodite, pa ne, da bi se vozili in mučili ubogo živino. Povsod drugod se trpinčenje živali kaznuje, tukaj pa se še trpinčenje pospešuje, kajti nikjer drugje se tako ne mrcvari uboga živali, kakor ravno po teh bregih in klanecih. Okrajni cestni odbor in vsi štirje gospodi poslanci, ki imate gotovo srce za uboge Kumljance, preskrbite tem ubogim trpinom, ki so tudi davkoplačevalci in volivci, boljše ceste!

Ko sem potoval dalje iz Pošnika proti Brezovcem izvem od moža, da nameravajo na takozvanem kraju Prleska ali Preska preložiti cesto po nekem Sladičevem borštu, ki pa je bolj kisel, kakor sladek in sicer tam kjer so pozimi najhujši zameti. Nadalje hočejo preložiti klanec tam od Brezovega proti Sv. Križu, pa tudi tako nerodno, da bodo samo škodo napravili po vinogradih, le tam jih nečejo, kjer bi bilo brez škode. Pa dovolj o tem, mudi se mi v Mirno, le tja v lepo dolino, le tja, kjer so lepe ceste, oh! Človek si komaj oddahne na ravni, ko se iznebi teh klanec, teh bregov. Ako se še kedaj povrnem na Kumljansko in najdem kaj boljše in v lepšem stanu, pa sporočim in pohvalim vse, kar bode dobrega, širnemu svetu.

Načelstvo hranilnice in posojilnice v Št. Rupertu je sklenilo v seji z dne 6. junija, da se obrestni za posojilo na vknjižbo ali intabulacijo lahko znižajo na pet (mesto petinpol). Tako se bode marsikomu lahko pomagalo, da ne bode preveč obremenjen, kdor bi hotel vzeti posojilo na vknjižbo, ker noče iskati porokov. Hranilnica, ki ima svoj dom pred cerkvijo, lahko utrpí tistega pol procenta — saj dela vse za ljudi in načelstvo gleda, da se tu zbera vsi pošteni ljudje, ki ne gledajo samo na lasten dobiček, ampak za ljudski blagor. Prometa je imela lansko leto 604.000 K in čistega dobička kljub ogromnim stroškom še vedno 1300 K. Letos hočemo postaviti vse na dobro podlago in opraviti, kar se da, potem bode pa najlepši prostor v Št. Rupertu odprt vsemu poštnemu ljudstvu v Št. Rupertu.

Iz Cerke na Dolenjskem se nam poroča, da se je tam na praznik sv. Rešnjega Telesa blagoslovila nova zastava dekliške Marijine družbe in podoba lurske Matere božje, katero so kupile gospodinje iz Župeče vasi. Vse se je izvršilo z velikimi slovesnostmi.

Hiša s posestvom je na prodaj v fari Št. Rupert, blizu Št. Ruperta. Pojasnila daje »Hranilnica in posojilnica«.

Mlekarna začne delovati v Št. Rupertu prihodnji teden. Udje in kmetje skupaj!

Notranjske novice.

Od Sv. Trojice nad Cirknico.

n **Zadnji teden** bila je pri nas kolavdacija novega župnišča. Komisija se je o vsem jako pohvalno izrekla. Je pa tudi v resnici lepa stavba, in ne bomo preveč trdili, ako pravimo, da se sme naše župnišče prištevati med najlepše v škofiji. Laško smo Trojičani ponosni na tako stavbo. Res je, da bodo malo občutili naši žepi — ker stavba bo stala okrog 16.000 kron — kar za tako stavbo ni ravno veliko — a naredili smo pa tudi nekaj, česar ni v vsakem kraju. Potrudili so se pa tudi mojstri, ki so prevzeli razna dela, da so izvršili kar najboljšo. Zidarska dela imel je znani mojster-strokovnjak Iv. Ronko ml. iz Cirknice, mizarska dela mojster Ivan Usenik iz Blok, kleparska Simon Negro iz Cirknice, sobe nam je pa krasno poslikal J. Žagar iz Loža. Vsi so izvršili izborni svojo nalogo in jih vsem, ki žele imeti kaj lepega in solidnega, najtopljeje priporočamo.

n **Petkov ata** (Štefan Kovačič) in par njegovih pristašev pa tudi s tem niso zadovoljni. Zlasti jim ni všeč delovanje stavbnega odbora. Pametni in dalekovidni ljudje trdijo, da bo skoraj gotovo istina, da ti ljudje z atetom na čelu, radi tega niso zadovoljni z novo, prelepo stavbo, ker se ne podira kot se podira pokopališče in šola, kjer so imeli ata in njega služabniki »ta vel'ko besedo«. Ateta in njegove pristaše »potroštamo« pa najlažje s tem, da bodo imeli tudi ti kmalu priliko pokazati kaj znajo. Govori se, da bodo ata in pa njegovi pričeli zidati župnišče in menda tudi kapelico za takega župnika, ki ima »familjo«. Ata cikajo namreč bolj na pravoslavlje.

n **Na dan so prišli** pri zadnjih občinskih volitvah naši liberalci. Skoraj dve leti so bili potuhnjeni in uganjali so hinavščino, sedaj pa so nam pokazali svoja liberalna srca v pravi luči. Zadovoljni smo s tem. Farbati, hñniti, lagati ne bodo več mogli. Vsak naš mož bo vedel s kom ima opraviti in v tem smislu tudi od sedaj nadalje ž njim občevati.

n **So pa liberalci pravega kalibra.** Seveda nočejo biti in se skušajo na vse mogoče načine prati, a tudi najmočnejša »žehta« jim ne pomaga. Liberalci so in to ostane pribito. Toda naj sodi o tem razsodno ljudstvo. Ali niso taki možje liberalci, ki namesto domačega župnika, si drznejo voliti najzagrizenejšega nasprotnika duhovščine, vore in cerkve, ki si upajo oddati svoje glasove možu, ki se samo baha, da je prve vrste liberalce. In tega moža so si drznili nekateri voliti. So li mar boljši nego on? Ne. S tem, da so mu oddali svoje glasove, so javno priznali, da

se strinjajo ž njim, ali z drugo besedo — so isto kot on.

n **Kateri pa so ti možje?** Svet naj zve — naj jih spozna. Njega piva služabnika in pokorna hlapca sta, z eno nogo že v grobu stoječi in vendar še vedno zagrizeni Gornji Korošec in pa Perharjev Matvez. Prvi »pedentar« in njegov »voj«, (zna namreč dobro vriskati), je A. Rožanc (Gričar). Nižje vrste hlapci so pa razun dveh vsi Zaleščani, med njimi se zlasti odlikujeta Rot in Bašte. Zadnji je namreč zahteval, da mora imeti pooblastilo za občinske volitve — »štampel« za 1 krono. Nadalje trije Bočkovi, med njimi pa nosi »ta vel'ki zvonec« abstinenc (?) Jernej Pirman (Kovač). Ti so izvoljenci in ljubljenci ateta — torej njegovega mišljenja. Može pošteni — može krščanski — sedaj jih poznamo. Naše geslo bodi odslej edinole: Svoji k svojim!

n **Plesati je hotel** na vsak način Petkov ata na sv. Trojice nedeljo. Škoda, da je imel tako smolo. Godca ni mogel nikjer dobiti in pa menda tudi ljudi ne. To ga zopet pokaže v lepi luči. Kvaterni nedelja — popoldne so bile molitve v cerkvi in na grobeli za naše ranjke — ata hoče pa imeti v hiši godca. Kaj naj rečemo o takem človeku, kaj naj si mislimo o istih, ki ž njim vred isti »štrik« vlečejo?

n **Sv. misijon** bomo imeli letos pri nas in sicer od 27. junija do 4. julija. Vodili ga bodo gg. jezuitje. Vsaki dan bode ob 6. uri in 10. uri sv. maša in pridiga, popoldne pa ob 3. litanije in pridiga. Bog daj, da bi obrodil obilo sadu. Županstva Cerknica in Bloke pa prosimo, da bi nam vsaj do takrat popravila saj nekoliko našo skrajno zanemarjeno pot. Je pač že skrajni čas.

Idrijske novice.

Iz Spodnje Idrije. Veličastna je bila pri nas procesija presv. Rešnjega Telesa. Kjerkoli se je pomikala, je bilo vse okrašeno s cvetjem in zelenjem, iz hiš so vihrale zastave, posebno lepo in skrbno pa so bili pripravljene vsi štirje altarji, vsi v najlepšem cvetju. Ne pomagajo nič hujskanja in zabavljanja nekaj Boga-boječih in svobodo-sovražnih ljudi, fara je še vedno za Boga. Prvikrat so pri procesiji nastopili telovadci, Orli, v kroju in lepo in vzpodbudno jih je bilo videti, ko so korakali na obeh straneh sv. Rešnjega Telesa. Čast takim fantom, ki se ne ustrašijo javno nastopiti, ko se gre za Boga, četudi jih zavoljo tega sramote nekateri neoliki Sokoli in socialni demokrati. V tem se ravno razlikujejo naši Orli od naših Sokolov, da je bratom Orlom to čast, da so spremljevali Najsvetejšega, Sokolom pa sramota. Pač, tudi nekaj Sokolov smo opazili, ki so od strani pasli svojo radovednost. Pa boljše bi bilo, da bi jih ne bilo zraven — vsaj nekaterih. Ko je šel sprevod z Najsvetejšim mimo njih, so se pogovarjali in smejali! To je dostojnost, to je olika! Zahtevamo od predsednika tukajšnjega Sokola, ki se šteje za pametnega, da to neotesanost in naravnost razžaljenje Najsvetejšega od strani Sokolov ostro ožigosa, da se ne vidimo na kakem drugem mestu! — Pri nas, kakor menda nikjer drugod na Kranjskem, se odlikuje tudi požarna bramba s svojo odsotnostjo.

pa kljub temu je bila procesija lepa in veličastna. — Naša mladina. Pred nekaj časom je bil v Srednji vasi ukraden Rovinjskemu Franceljnu sošček vina, ki ga je imel na vozu. Sedaj je prišla ta reč na dan. Vzeli so ga namreč otroci stari od 10—15 let in ga popili. Vsi so iz sokolskega naraščaja. Tudi vzgoja mladine!

n Zopet imamo redne občinske gospodarje v Idriji. Odborniki so volili županom g. Šepetavca, ki je že prej županoval pred gerentom. V svetovalstvo so prišli trije socialni demokrati, ti imajo iz svoje srede tudi podžupana Kokelja. Prej se je pisalo, da ostane odbor po odstopu gerentovem v istem razmerju kakor je bil, predno je bil razpuščen. No, pa vse ni ravno tako. Mi upamo, da je dolga in huda zima iztrežila naše občinske očete in da bodo pametneje ravnali, kot so lani.

n Umr. je zopet vrl mož, namreč g. Franc Bezcljak, c. kr. paznik v pokoju. Dasi prileten in zadnji čas tudi bolehen, je pridno pomagal pri ljudski hranilnici. Bil je vnet ud Vincencijeve družbe in zato je

bil pred kratkim izvoljen njenim podpredsednikom. V cerkev je zahajal rad. Prehitro nam ga je vzela smrt. Svetila mu večna luč!

Iz raznih krajev Notranjske.

n Občni zbor vipavske zveze kat. slov. nepolitičnih društev bo dne 29. t. m., t. j. na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, ob 4. uri popoldne v Tabru v Vipavi v zmislu zvezinih pravil. Odbor.

n Dekliška Marijina družba v Postojni ponovi igro »Sv. Elizabeta, grofinja Turinška« v nedeljo, dne 20. junija ob pol peti uri popoldne. Marijine družbe in društva in vsi, ki jih je preteklo nedeljo neugodno vreme oviralo priti k predstavi, imajo v nedeljo zopet priliko videti to zanimivo igro. Na svidenje!

n Kmetu v poduk. Na mnoge pritožbe o baje dragih računih c. kr. notarja v Postojni odgovarjamo sledeče: Notarji imajo svoj tarif, po katerem morajo svoja opravila zaračunati. Če se notar v Postojni tega tarifa drži ali ne, nam ni znano, res

pa je, da so stranke same krive, ako morajo pri notarju veliko več plačati, kakor bi bilo neobhodno potrebno. Nad polovico stroškov si stranka pri vsakem pismu in pogodbi na ta način lahko prihrani, ako da pri notarju napraviti samo pismo, t. j. pobotnico, zadolžnico, kupno ali izročilno pogodbo, ženitno pogodbo itd., potem pa gre s tem pismom k sodniji ter da tam prošnje za vknjižbo na zapisnik. Tako delajo ljudje povsod, kjer jim gre trda za denar. Ako bi se pa notar branil napraviti le pismo samo, ali pa ako bi sodnija ne hotela sprejeti prošnje na zapisnik — kar se pa menda še ni pripetilo — potem pa naj se dotični pritoži čez notarja oziroma sodnijo na c. kr. deželno sodnijo v Ljubljani ali pa na naravnost na c. kr. nad-sodnijo v Gradec.

n Trnov. Umrila je v Trnovem ga. Terezija Cvetnič, sestra pokojnega g. Matija Trelaha, dekana v Trebnjem. Pokojnica je bila dobrega in poštenega značaja. Blag ji spomin!

G O R I Š K A.

Velika nesreča se je zgodila v nedeljo, 13. t. m., ob pol 4. uri popoldne v Mirnu pri Gorici. Pod Gradom pri Štantu so se hotele prepeljati v čolnu čez Vipavo štiri osebe: dva mladeniča in dve dekleti. Z levega brega so hoteli priti na desno orehovsko stran. Ko so bili že prav blizu brega, se je en mladenič hotel malo pošaliti, da bi pripravil ženski v strah, in je začel čoln zibati. Toda čoln se naenkrat prevrne in vsi skupaj padejo v vodo. Ena dekle, iz Mirna doma, je znala toliko plavati, da se je rešila sama. Mladenič, ki je vesljal, po imenu Sebastijan Besednjak, je hotel rešiti drugo dekle, Franco Silič iz Orehovlj. Toda ni mu bilo mogoče. Komaj se je sam rešil iz kalnih valov Vipave. Frančiška Silič pa je izginila v valovih. Drugi mladenič, ki je čoln zibal, je hotel preplavati Vipavo, hoteč priti nazaj na levi mirenski breg. Toda tik pred bregom, ko so mu ljudje že ponujali kol, da bi se zanj oprijel, mu je zmanjkalo moči in tudi on je izginil pod vodo. Še-le čez eno uro so ga dobili. Ta mladenič je bil čevljar pri Karolu Bratkoviču v Mirnu, doma iz Gorenje Vrtojbe. Utopljenega Silič so potegnili iz vode čez pol ure. Seveda so bili zaman vsi poskusi, oživiti jo. Utopljenega mladeniča so prenesli v mirensko mrtvašnico, nesrečno dekle pa domov v Orehovlje. — Frančiška Silič je bila članica našega izobraževalnega društva v Orehovljah. Stara je bila 19 let. Starše je ta njena nesrečna smrt grozno zadela. Pred leti so izgubili že dvoje hčera, tudi v starosti 19 let. Le ena hčer je še živa, omožena je v Biljah. Na domu je še 24-letni sin. Grozen jok je bil ob bregovih Vipave. Prihiteli so ljudje iz celega Mirna, Vrtojbe, Orehovlj. Ob 6. uri so začeli zvoniti zvonovi v Mirnu in v Orehovljah. Nekaj nepopisno tužnega je stiskalo srca ljudi. Kdo bi si mislil, da bo tako končal dan. Ob pol 4. uri so sedeli oni štirje v čolnu, zdravi in veseli. Ob 6. pa so zvonovi tu-

robno oznanjali smrt dveh izmed vesele družbe. Res, ne vemo ne ure ne dneva! Pokojnikoma sveti večna luč!

Iz Renč nam poročajo, da se je ondi v ponedeljek, dne 14. t. m. iz neznanega vzroka ustrelil mesar H e b a t.

Vreme. Po dolgi suši, ki je hotela že uničiti mnogo poljskih pridelkov, je nastopila sedaj doba deževja, ki je prav tako že zelo škodovala trti, črešnjam in drugim pridelkom. V nedeljo, 13. t. m. je razsajala v goriški okolici velika nevihta s točo in strelo. Na banjški planoti je toča vse pobila. Slabo leto se nam obeta!

Naši vrlji goriški dijaki so v nedeljo, 13. t. m. uprizorili lepo narodno igro »Divji lovec«. Nabito polna je bila dvorana »Trgovskega doma«, kakor doslej najbrže še nikoli. Uspeh je bil velikansk. Posebno v obilnem številu so došli okoličani, pa tudi s Krasa in Tolminskega je bilo mnogo udeležencev. Čast našim dijakom za njihovo prireditev, ki jim je gotovo lahko v ponos. Mnogi zastopniki naših društev so topot prvič videli »Divjega loveca« in videli tudi, kako se igra. Ta prireditev je velikega pomena za naše katoliško-narodne dijake same, nič manjšega pomena pa ni bila ta prireditev za naše zunanje somišljenike. Torej še enkrat: Častifamo vam, vrlji fantje in gospodične!

Predavanja in slavnosti. Dne 18. t. m. bo predavanje v S. s. izobraževalnem društvu na Drežnici, dne 20. t. m. popoldne v Kobaridu, popoldne na Kamnem; istega dne tudi v Kronbergu; dne 27. t. m. je javna telovadba Orlov v Št. Andrežu, predavanje na Idriji; dne 29. t. m. pa blagoslovljenje zastave v Grgarju in predavanja v Volčah, Gorenjem polju in Richembergu.

Slavnost v Grgarju. Z ozirom na blagoslovljenje nove zastave je izdalo »Kat. slovensko izobraževalno društvo« v Grgarju sledeči poziv bratskim društvom na

Goriškem: Bratsko društvo! Dne 29. t. m. na praznik sv. apostolov Petra in Pavla. bo imelo »Katoliško, slovensko izobraževalno društvo« v Grgarju blagoslov društvene zastave. Ob tej priliki se bo istega dne popoldne ob 4. vršila velika veselica. h kateri so vabljeni vsa bratska društva. da pri isti sodelujejo. Veselica bo obsegala šaljive prizore, igre, deklamacije, petje in tamburanje. Bratska društva, ki žele sodelovati, naj blagovolijo takoj naznaniti, s katero pesmijo mislijo nastopiti, ali katero deklamacijo ali šaljiv prizor hočejo prednašati, da lahko program pravočasno sestavimo. Omenjamo še, da je isti dan v Grgarju tudi cerkveni shod. Blagoslov zastave bo pri sv. maši. Veselica pa ob 4. popoldne. V nadi, da nas gotovo obiščete, vas še enkrat najljubneje vabi odbor.

Smrtna obsodba v Gorici. V sredo, 9. t. m. po noči, je bil pred goriškimi porotniki obsojen na smrt oni Anton Nanut iz Št. Andreža, ki je dne 28. februarja letos ustrelil 23letno Marijo Pavlin iz Št. Andreža. Toženi je izjavljal, da ni kriv, ker je dejanje izvršil v trenutku zmedenosti. Toda zdravniki so izjavili, da je bil Nanut, ko je ustrelil Marijo Pavlin, popolni zavesti. Porotniki so Nanuta spoznali krivega zavratnega umora. Na podlagi tega porotniškega pravdoreka so sodniki obsodili Nanuta na smrt na vešala. Obsodba je bila izrečena šele ob 8. uri zjutraj. Mnogobrojno poslušalstvo je proti porotnikom demonstriralo. Nanut bo najbrže pomiloščen.

V Ravnicl je umrl vrlji posestnik, 35 let stari Jožef Filipič. Pobralla ga je sušica. Bil je blaga duša, lep značaj, cel krščanski mož, ki je bil spoštovan in ljubljen od vseh. Naj počiva v miru. Njegove svojce pa tolaži ljubi Bog!

Protialkoholni kongres

bo v nedeljo, 4. julija, v Ljubljani v Unio-
nu. Pozivljamo vse rodoljubne Slovence,
da se ga udeležijo. Vsako društvo, vsaka
Marijina družba naj pošlje svoje zastop-

Pridrček. »Ali ste voljni nazaj vzeti
psovki osel in bik, s katerimi ste žalili to-
ženca?« — »Vzamem, — pa ne za zme-
raj!«

Ni za odpraviti. Gospodar agentu:
»Verjemite mi, če bi ne bil tako pohlevne
nature, bi vas in vašo kramo vanj vrgel!«
— Agent: »Znabiti kupite navod: Kako
človek postane korajžen!«

Menica. Sin: »Oče, kaj pa je to me-
nica (Wechsel)?« — »To je listina, vsled
katere je izmed dveh gori podpisanih
eden vedno v strahu!«

Varčna gospodinja. »Povej mi no, so-
seda, kje pa kupuješ mleko?« — »Pri
Medvedu!« — »Ali je pa tudi dobro?« —
»Dobro ni, ampak dobro mero dajo!«

Krč

polajšujejo, odvajanje urejajo, prebavo pospe-
šujejo pri nas vsak čas Feller-jeve odvajalne
Rabarbara kroglice s. z. Elsa-kroglice škati-
ljic franko 4 K. Naročite pri E. V. Fellerju v
Štibič, Elsa trg 16 (Hrvaškoj) Vlado.

Izvid g. prof. dr. H. Riedingerja, rav-
natelja deželne porodnišnice v

Brnu.

Z veseljem Vam poročam, da sem do-
cela zadovoljen z uspehi, ki sem jih dose-
gel z Vašim Serravallovim china vinom z
železom. Odredil sem ga mnogim paci-
jentom zavoda in sem tudi mogel dognati
hitro poboljšanje in povečanje moči. Brez
dvoma bom Vaš izdelek rabil tudi v
praksi.

Brno, 14. oktobra 1895.

M 317 (10)

Prof. dr. H. Riedinger.

NESTLÉ-JEVA

moka za otroke

Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike
na želodec.

Vsebuje pravo planinsko mleko.

Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Ob nepričnostih želodca, pomanj-
kanju slasti in motenju prebave najodlič-
nejši zdravniki prav radi priporočajo sta-
ropreizkušeno izborno **Franc - Jožefovo**
grenčico. Uživa se prav prijetno in učin-
kuje zanesljivo brez neprijetnih postran-
skih posledic. Izpije naj se je na tešči že-
lodec pol vinske kupice. Pri močno starih
ljudih že vsakdanja osem dni trajajoča
raba treh jedilnih žličic grenčice privede
do stalne ozdravitve. M 333 (19)

ŽITNE CENE.

Cene veljajo za prodajo blaga od strani
kmetovalcev.

Za 100 kilogramov.

Ljubljana, 15. junija 1909.

Pšenica	30.—
Rž	19.—
Oves	19.—
Ajda, črna	19.—
Ajda, siva	18.50
Proso, rumeno	17.—
Proso, belo	18.—
Ječmen	16.—
Fižol, koks	28.—
Fižol, mandalon	24.—
Fižol, ribenčan	27.—

M 1246 15—1

Pravilno ime Schichtovega
pralnega izvlečka je

„Hvala žensk.“

To je najboljši milni prašek za
namakanje perila ter popolno
nadomestilo za beljenje po travi.

DOBIVA SE POVSODI!

Ako hočete svoje dete

imeti zdravo, veselo in duševno se živahno
razvijajoče, dajte mu **dr. Hommel-ov**
Haematogen. Ne dajte si pa usiliti nobeno
izmed mnogih ponarejanj! 522 1

**Podpisani izjavljam, da ni resni-
ca, kar se je govorilo o Janezu Ku-
sterle iz Nomenja. Franc Andolšek**
železniški čuvaj, Nomenj. 1623 1-1

1169 Dr. J. Demšar 52-1

zdravnik — strokovnjak za kožne bolezni
Ljubljana, Mestna hranilnica.

NAZNANILO. Zaradi posebno ugodnega priloz-
nosnega nakupa konkurirne mase
je spodaj podpisana tvrdka v položaju oddajal čudovito ceno,
dobro, pristno, barvno, solidno blago. V svojo korist se prosi
z naročilom hiteti. 1000 m čipkastih zastorov 100 cm široki prej
K 1.—, sedaj 44 v, boljše K 1.40, sedaj 65 v m; 800 m modri-
kastega blaga, svilen, prej 60 v, sedaj 50 v m; 800 m dvo-
nitkaste modrega platna za predpasnike prej 85 v, sedaj 65 v;
1000 m krasnega modrega perilnega blaga, svetle in temne
barve, prej 85 v, sedaj 50 v. Lepega satina v vseh barvah in
vzorcih, prej K 1.10, sedaj 78.
600 m gladke volnine 120 cm široke v vseh barvah, prej
K 1.—, sedaj K 1.10, še lepše prej K 2.—, sedaj K 1.9.
500 m modrega pepita blaga, veliko in majhno karirano,
110 cm široko, prej K 1.9, sedaj 1.15.
Krasna šotska volnina za bluze in otroške obleke 120 cm
široka, prej K 1.85, sedaj K 1.15.
800 lepih modernih volnenih kril v vseh velikostih, prej
K 7.—, sedaj K 5.50, še lepše prej K 10.—, sedaj K 9.—.
Moderna perilna krila, prej K 5.—, sedaj K 3.—.
300 pomladnih bluz, svetle in temne, prej K 3.20, sedaj
K 2.30, čisto fine, prej 6.—, sedaj K 4.10.
1000 lepih damskih pasov, črnih, prej K 1.50, sedaj 98 v.
Krasne čisto židane damske gumaste pasove v vseh barvah,
prej K 3.50, sedaj K 1.35.
540 gospodinskih prepanikov, široki in trpežni, prej
K 1.—, sedaj 90 v, isti zelo težki dvojni, prej K 1.80, sedaj K 1.20.
Ženske srajce iz dobrega volnastega platna, okrašene s čip-
kami, prej K 1.9, sedaj K 1.20. Iste z vezanim nadplečnikom,
prej K 2.70, sedaj K 1.45.
450 parov trpežne ženske nogavice, prej 75 v, sedaj 45 v,
še boljše 60 v.
180 parov kratkih nogavic, prej 60 v, sedaj 35 v.
Krasen židan pajčolan vseh barv prej K 1.10, sedaj K 1.35.
Dobre domače čevlji za gospode in gospe, prej K 1.00,
sedaj 90 v. 800 p. dobrih čevljev, za na cesto, sive, rj. ali črne
z močnimi podplatmi za gospode, prej K 3.—, sedaj K 1.90, za
gospe, prej K 2.70, sedaj K 1.20, za otroke do 6 let 25 v, do
10 let K 1.10. Isti popolnoma iz usnja 1 par za 49 v več. Lepe
damske predpasnike, prej K 3.—, sedaj K 1.70.
400 brisač za vsako porabo, prej 60 v, sedaj 35 v, boljše
prej 70, sedaj 45 v.
1000 m tirolskega platna, prej 65 v, sedaj 44 v, boljše 52 v.
Močno raskav kmečko platno, prej 80 v, sedaj 51 v.
Krasno rumbarško platno 82 cm široko, prej 55 v, sedaj 55 v.
Težko, 150 cm široko, kmečko platno, prej K 1.95, sedaj
K 1.25, isto 140 cm široko K 1.30 meter. Dober oksford za srajce,
1000 m, prej 70 v, sedaj 45 v meter, zelo tešek, prej 95 v,
sedaj 60 v. Dobra tkanina, enostavna šir., prej 60 v, sedaj 44 v,
cela širokosti rjuh, prej K 1.30, sedaj 90 v. Lepe preproge za
omare, dobro povečeno platno, lepo rožasto 115/170 cm, prej
K 2.90, sedaj K 1.70.
400 lepih burelnih garnitur za dve postelji, en namizni pri,
prej K 13.—, sedaj K 9.—.
300 močnih pis. zastorov, prej K 3.80, sedaj K 2.81.
650 m preprog, prej 1 K, sedaj 60 v meter, boljše prej
K 1.30, sedaj 95 v meter.
930 ducatov dobrih barvastih žepnih robcev, prej K 1.90
pol ducata, sedaj K 1.10 pol ducata, lepi žepni robci z barvastim
atlas. robom prej K 1.70, sedaj K 1.— pol ducata.
350 kesov zarobljenih belih rjuh brez bliva, prej K 3.—,
sedaj K 1.90, zelo teške iz tirolskega platna, prej K 3.60,
sedaj K 2.60. Poletne hlače, posteljne prevleke, lepo pis., prej
K 4.50, sedaj 2.70. 5000 velikih klopčičev dobre volne v vseh
barvah, prej 20 v, sedaj 10 v klopčič. 800 vel. povsem plet. volne
v vseh barvah, prej 58 v, sedaj 45 v. 350 ducatov finega
vijoličastega mila vseh dišav, prej pol ducata K 1.10, sedaj
78 v. Lepe velike torbe za nakupovanje z ročajem, prej K 2.10,
sedaj K 1.—. Krasne pomlad. rute za na glavo, svetle in temne,
prej 68 v, sedaj 45 v. Lepe polsvilnate rute za na glavo vseh
barv, prej K 3.50, sedaj K 2.80. Iste čista svila, prej K 5.90,
sedaj K 4.20.
Kompletne velike lovske srajce vsake vrstne širine, prej
K 1.10, sedaj 98 v, iste z dvojnimi prsi, sedaj K 1.10. Lepe
turistovske srajce iz flanel in celirja, prej K 3.—, sedaj K 1.70,
še lepše K 2.10. Iste za dečke K 1.10. Dobre močne srajce vseh
vrstnih širin, prej K 2.50, sedaj K 2.30, s težkimi gubami
50 v več. Moderni ovratniki vseh vrstnih širin, prej 40 v, sedaj
36 v. Zelo trpežne ramarnice prej K 1.20, sedaj 70 v. Zajam-
čeno dobre srajce iz oksforda za gospode, boljše, prej K 2.10,
sedaj K 1.35, boljše K 1.85. Dobre spodnje hlače iz gradla, bele
in barvaste, prej K 1.90, sedaj K 1.10, iz zelo težkega blaga
K 1.58. Dobre zgornje hlače za vsako porabo, prej K 5.90,
sedaj K 3.90. Lepe otroške obleke iz dobrega perilnega blaga,
1 vel. 1.40, z zvišanjem 20 v.
350 lepih deških matroznih oblek, 1 vel. K 1.95, z zvi-
šanjem 40 v. Lepe čepice za dečke in dečke, prej K 1.30,
sedaj 78 v. Moderne čepice za gospe, prej K 1.50, sedaj 70 v.
Od teh tu navedenih reči se vzorci ne morejo poslati,
vendar se nepovolno brez napake zamenja. Navzlic teh čudo-
vito nizkih cen dobil vsak kupec, ki kupi za več kot 10 kron,
lepo praktično darilo.

Pošiljate nad 20 kron se pošiljajo stroški proste.
„Kaufhaus zur Südbahn“
Građec, Annenstrasse št. 68. 1664 4-3
Prosi se za natančen in razločen naslov.

Milijoni dam in
gospodov
rabijo

FEEOLIN

Vorajte svojega zdravnika, ni li FEEOLIN najboljše kosmetično sredstvo za kožo, lasje in zobe? Še tako malo čisti obraz in še grše roke postanejo takoj aristokratske in lične z uporabo FEEOLIN. FEEOLIN je iz 42 najplemenitejših in svežih zelišč prirejeno anglosko milo, naravnih le, o, čisto polni in nežne bele roke. FEEOLIN je obsem najboljši tonale in milo za vsakdanjo uporabo. Kdor rabi FEEOLIN, ostane mlad in lep. Zavežemo se povrniti denar, če bi kdo ne bil popolnoma zadovoljen s FEEOLINOM. Cena kosu K1, 3 kosu K 250, 6 kosov K 4. Pošlji.

M. FEITH, nast. Dunaj, VI. Mariahilferstr. 45, dobiva se tudi v mnogih drogerijah, parumarijah in lekarnah monarhije. 15:5 3-1

Na revmi

In trganju bolehalo-
čim naznanim rad
zastonj pismeno, ka-
kos sem bil ozdravljen
svoje mučne, zasta-
rele bolezni. 1895

Karel Bader
Hertissen (Bavarsko.)

Gozd ali posestvo

Želi kupiti po ugodni
ceni prva lesna trgo-
vina. Pogoji: Velika
množina jelovega ali
smrekovega lesa za ža-
go, od 25 cm premera
naprej. Železnica blizu.
Les za posekanje bi
moral pokriti največji
del kupnine. Cena naj-
več 400.000 kron. Po-
slopja, zemljišča itd.
stranska stvar. Agenti
visoko provizijo. Na
ponudbe se ozira samo,
če priložen natančen
popis in pa cena. Po-
slati jih je pod Waidgut
Dunaj IX Porzellangasse
poste restante. 1659 2-1

Razpošiljalec išče
dobave zmožne

izdelovalce zobotrehcev
Ponudbe pod šifro „Dc
3425 Z“ na Haasensteln & Vogler,
Dunaj. 1650 1-1

Sprejem
krojask. pomočnika

Obranovič, Vrh posta Marja,
1677 Dolencjaka. 1-1

Krošnjariji

se iščejo za prodajo neke
patentirane novosti, ki se
rabi v vsaki hiši. Zaslutek
35 kron in tudi več na
teden. Ponudbe pod „K.
W. 52“ na upravo tega
1613 lista. 1-1

Če se prav posebno na nekaj veseli,

potem mora pa tudi vedno priti kaj vmes!
Torej hočemo mi jutri v letovišče Janko in
Erna sta pa tako prehlajena, da ne moremo
potovati. — Zakaj pač ne! Pustite si vendar
hitro prinesiti iz lekarne ali drogerije eno ali
dve škatljice sodenskih mineralnih pastil, am-
pak samo pristne Fayeve, in boste videli, da
so otroci drugega jutra čvrsti in zdravi. Jaz
sicer ne potujem nikoli brez sodenskih pastil
in Vi napravite tudi dobro, da vzamete seboj
en par škatljic. Škatljica velja samo K 125.
Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko W. Th.
Guntzert, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17.

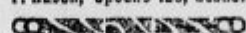
Za mizarске pomočnike

se dobi pri delavski posredoval-
nici Dunaj, IV. Pressegasse 35
dobro plačano delo. 9-mno delo,
48 vin, plače na uro po dveh letih
pomočništva. Posredovanje brez-
plačno! 1211 3-1

Puške!

Lancaster . . . od K 26—
Flöhertpuška . . . 8 50
Pištole . . . 2—
Samokral . . . 5—
Poprave ceno. Ilustri-
rani cenik franko. 870
F. Dušek, Opčno 123, Čaško.

Ženitbena ponudba.

Vdovec 51. let, ki ima hišo, nekaj zemlje, dobro obrt,
s parom nedoletnih otrok, se želi seznaniti s samico, ki ima
veselje do gospodinjstva, v starosti nad 38 let, s primernim
premoženjem. Vdovec niso izključene. Ponudbe z navedbo
starosti, imetja in s sliko do 20. t. m. na upravo tega lista
1614 pod št. 1614. 1-1

Sprejem takoj zdravega in poštenega

UČENCA

v starosti 14. let, kakor tudi zanesljivega

pomočnika

Ivan Jurjavčič čevljar, Idrija (Notranjsko.) 1612 3-1

Ravnajte se po modi!

Cela Evropa nosi sedaj sa-
mo plešče ure „Weltall
Watches“. Zelo lično; moder-
na, čepita, kavalier anker-
ura, zaimenovana prima kolese,
zanesljiva, dobro ideja v so-
lidenem glasbenem okroglo
plakatu polična, na željo tudi
v stolu, posame plakat (glej
sliko). „Remontoir“ ura se
navaja vsaki 50 ur. Polese
teče v 15 laurib z kuzvzsim
fantaz. kuzvzsimbena Cena 1 kos
samo K 9-50, 2 kosa K 15-—.
Prešle ste nam s povratno pošto
Vaše naročilo in dobili boste
uro za katero nam hočete biti
vedno hvaležni. Mi razpoši-
ljamo ure regulirane natančno
do minute s 3 letnim jamstvom, proti povzeliu ne da bi se
doplačale, poštnine in celine prosto. Tovarna ur Weltall
Watches, Chaux de Fonds štev. 187. (Švicca). Na plašu v Švicco
se nalepi znamka za 25 vinerjev, na doplačnice pa za 10 vinerjev.
1880 3-1

NAJBOLJŠA IN NAJSIGURNEJŠA PRILIKA ZA ŠTEDENJE!

Denarni promet do 31. decembra 1908
čez 72 milijonov kron.

Lastna glavica K 420.537.92

Stanje vlog dno 31. majnika 1909
čez 20 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

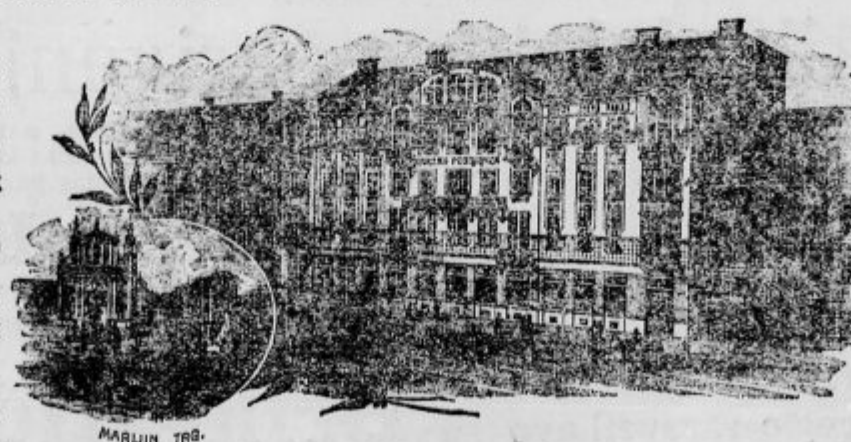
registrovana zadruga z omejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 8, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne
vloge vsak delavnik
od 8. ure zjutraj do
1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka,
tako da prejme vložnik
od vsakih vloženih
100 kron čistih
4-50 kron na leto.

MARJIN TRG.

Hranilne knjižice se spre-
jemajo kot gotov denar, ne
da bi se njih obrestovanje
kaj prekinilo. Za nalaganje
po pošti so poštno - hran.
položnice na razpolaganje.
Sprejema tudi vloge od svo-
jih zadržnikov na tekoči
račun ter daje istim poso-
jila proti vknjižbi z in brez
amortizacije, na osebni kre-
dit (proti poroštvo) in za-
stavi vredn. papirjev. Menjice
se najkulant. eskomptirajo.

Dr. Ivan Šušteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik, podpredsed. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n. L.
Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani.
Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in
blagajnik »Ljudske posojilnice«. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

FILIP FAJDIGA

1647 6-1

zaloga pohištva

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19.

priporoča svojo veliko
zalogo raznovrstnega po-
hištva po najnižjih cenah.

291 — Ustanovljeno 1832. — 52-4

Priznana najboljša oljnata barva

zmele s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočilo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljanaprva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pleskar-
skih predmetov.

Ilustr. ceniki se dobijo brezplačno.

VAJENCAišče **Jožef Kern**,
nad Kranjem.ki bi ga veselilo ročno in strojno
mizarstvo kakor tudi strugarstvo,
mizar na **Zg. Bell p. Tupaliče**
1488 3-1**Učenec**za mizarstvo obrt se tako
sprejme. Naslov: **Franc Vel-**
kavrh mizarški mojster Viž-
marje, p. Št. Vid pri Ljubljani. 1630 3-1**Steckenpferd-****lilijno-mlečno-milo**

Najmilejše milo za kožo kakor proti pegam!

332

Dobiva se povsod! 20-1

Mostovi iz betona

se oddajo na **zmanjševalni ofertni dražbi:**

most na Viču, cenjen	8000 K,
most na šentjurski cesti pri Grosuplju	4145 K,
most na Cikavi pri Grosuplju	499 K,
betonski podstavek na fužinskem mostu pri Ljubljani	450 K.

Pismene ponudbe z 10 % varščino se bodo sprejemale do

21. junija 1909 predpoldne do 12. urepri načelniku Anton Belec v Šent Vidu nad Ljubljano. Načrti in troškovnik
so pri načelniku na razpolago.**Krajni cestni odbor v Šent Vidu nad Ljubljano**

dne 12. junija 1909.

Anton Belec, načelnik.

1646 1-1

Teodor Korn

pokrivalec streh in klepar ter vpeljavec vodovodov
Ljubljana, Šlomškove ulice št. 3 in 10

priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih

kleparskih del ter pokrivanje streh

z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z azbest-cementnim škrljem »Eternit«, patent Hatschek, dalje z izbočeno in ploščnato opeko, lesnocementno in strešno lepenko. Vsa stavbiška in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Poprave točno in ceno. Proračuni brezplačno in poštne prosto.

**Obenem naznanjam, da sem kupil
že 36 let obstoječo trgovino trdke****Jos. Stadler v Ljubljani**in bom isto nadalje vodil pod njegovim osebnim vodstvom ter vodstvom spretnih in zanesljivih kleparjev in monterjev v hiši **Stari trg št. 9** kot podružnico. Istotako priporočam svojo podružnico v **Trstu, Via Miramare št. 65**, ki jo vodi poslovodja **Franjo Jenko**.**Glavno zastopstvo za slovenske
dežele za najnovejšo razsvetljavo****„Brikettid“-luč**

oblastveno dovoljena za vpeljavo v stanovanjih, gostilnah, prodajalnah itd. Najcenejša luč, brez vsake nevarnosti, najenostavnejša oprava. Lični mali aparati se napolnjujejo z malimi »Brikettid«-kosi ter vodo. — Vsa pojasnila in prospekte dobi na željo vsakdo pri meni brezplačno.

Za košnjo priporočamo najboljše ameriške kosilne stroje MC. CORMICK

kateri so ne samo po izreku enega samega, nego na Kranjskem že od več sto posestnikov, ki te stroje že več let vporabljajo kot najboljši in za naše kraje najpripravnejši spoznani. Vsakdo naj se torej sam prepriča in kupi le kosilni stroj MC. CORMICK. Opozarjamo posebno na naše nove nože z gostimi zobmi, ki posebno globoko režejo, za nizko in redko travo.

*Edina zastopnika za Kranjsko:

2737

Karol Kavšek nasl. Schneider & VEROVŠEK, Ljubljana, Dunajska cesta 16.

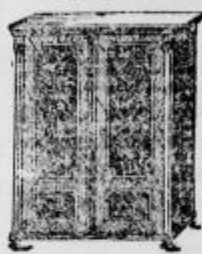
340 Ustanovljena obrt od leta 1828. 4 1

Ludovik Widmayer

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 3.

v lastni hiši poleg Fran Josipovega mostu

== poprej skoz 24 let na Bregu št. 10 ==

prodaja vsake vrste hišne oprave kot: celo bališe, omare, postelje, mize, stoli ter tudi skrinje itd. iz mehkega in trdega lesa, kakor tudi modrope, žimnate in na peresih. Za dobro blago jamčim, ker je vse izdelano iz suhega lesa.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivnega skubljenega perja K 2, polbelega K 280, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivnega puha K 6, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nauking-blaža, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 350, K 4. Proti povzeltju razpošilja poštne prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1011. Češki les. Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejeh, prevlekah in vsem drugem F 717 posteljnem blagu zastoj in pošt. prosto. 52-1

Sprejem v službo bolj priletnega

MLINARJA

v mlin na dva kamna. Franc Lenarčič, Nova vas pri Rakeku. 1530 3-1

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, čistilnice, preše za sadje i. t. d.

1703 Edino le pri: 26-9

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta št. 1., Valvazorjev trg št. 6.

in zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarnih sveta, najbolj sestavljeni, ker se istih prodaja na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obratujte se na mojo trdiko pri nakupu stavbenih potrebščin, portland-cementa, traverz, železnih šlin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehnic.

2 dobra pomočnika

sprejme takoj Jožef Munih, krojaški mojster, 1566 Podbrdo ob Bači. 3-1

Priložnostni nakup!

Krasna žepna ura z verižico K 3-50. 30.000 komadov

kupljenih, zaradi tega pošiljam 1 krasno 36 ur idočo (ne 12 ur) „Gloria“ srebrno anker-rem. uro, švic. kolesje z lepo gravir. ohlop-jem, s sekundnim kazalcem in tepo pozna-čeno ali posrebr. verižico natančno idočo le za K 3-50. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem. prve vrste švic. uro s pozlač. verižico za 6 K. Triletno pismono jamstvo za vsako uro. Razpoš. proti povzeltju

S. KOHANE, Schweizer-Uhren-Exporthaus.

1615 KRAKOV št. 48. 1-1 Neštivilno priznanj in donarčil. — Za neugajajoče denar nazaj.

Priporoča se domača slovenska trgo-vina pri nakupovanju oblačilnega blaga

pri Češniku

Ljubljana, Lingarjeve ulice.

Velika zaloga ženskega svilnata in vol-nenega blaga za bluze in obleke, delen, 1173 saten, batist in kambrik. 4-1

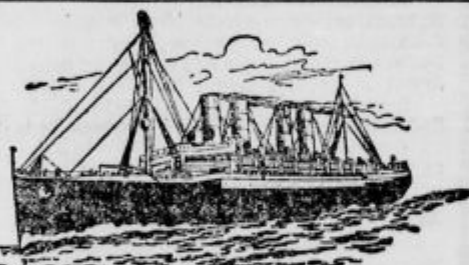
Zaloga za moške; kamgarn, sukno, ševiot in modno blago. - Zaloga be-lega perilnega blaga; platno, kote-nina, šifon v vseh širjavah

Popolna oprema (balli) za neveste.

Novosti svilnatih šerp in rut.

Raznovrstne preproge.

Cena nizka. - - - Postrežba poštna.

Najcenejša in najhitrejša vožnja

V AMERIKO

Je s cesarskimi brzoparniki

„Kronprinzessin Cäcilia“ 140 26-1 „Kaiser Wilhelm II.“ — „Kronprinz Wilhelm“ „Kaiser Wilhelm der Große“.

Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur

EDVARD TAVČAR, Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Daje po

4 1/2 %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvo

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - po 4 1/2 % brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predajme na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

1955

Ponudimo vsako poljubno množino:

zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najboljše vrste, šamotne plošče za tlakovanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljemo radevolje vzorce in prospekte takoj brezplačno.

490 1

Putniki v Ameriko
Hateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Hmetek
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kotvorstva Pojasnila doje se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Najnižje cene pri Janezu' na Vodnikovem trgu!

Priporoča se slav. občinstvu domača trgovina

JANKO ŽELEZNIKAR

Ljubljana, nasproti Vodnikovega spomenika

kjer je vedno velika izbrana zaloga vsakovrstnega

1035 blaga za moške in ženske obleke 38-1

od najceneje do najfineje vrste, dalje vsakovrstnih rut,

nogavic, predpasnikov, najboljše kotenine itd.

NAJNIŽJE CENE! NAJBOLJŠE BLAGO!

Ta trgovina ni v nikaki zvezi z ono pri „Janezu“ v Lingarjevih ulicah.

vožnja s
B 2927

Cunard Line

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Slavonia 22. junija, Ultonia 6. julija, Pan-
nonia 20. julija 1909.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in naj-
lepši pernik sveta) 19. jun., 17. julija, 7., 28. avg.,
18. sept., 16. oktobra, Mauretania 3., 24. julija,
14. avgusta, 4. septembra, 25. septembra,
23. oktobra 1909.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlašek, Ljub-
ljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

V Ameriko
in Kanado

složna, cena
in varna

Pri naročilu 2 zavojev franko.

Edina izborna prilika za nakup za
trgovce manufakturnega blaga in za krošnjarje.
Razpošilja se tudi zasebnikom

40-50 m ostankov samo za 15 kron.

Blago za bluze (angl. cefir) 80 cm širok, naj-
novejši krasni vzorci.

Modnega oefirja za obleke bluze in srajce.

Kanafas za posteljne prevleke, živalne barve.

Oksford za moške srajce zelo trpežne kakovosti.

Krizet za spodnja krila v temnih in rdečih
barvah. 1414 10-1

Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in
domače obleke.

Dolgost ostankov 6-10 m zjamčeno brez na-
pake, perilni in najboljše kakovosti.

Ako ne ugaja se denar takoj vrne in za-
voj se vzame nefrankiran nazaj.

Najmanjše naročilo 1 zavoje 40-45 m K 15-
po povzetju. Po želji se tudi sortirajo.

Tkalnica R. Horner, Nachod, Češko.

Dalje ponudim prve vrste vporabno za
najfinejše perilo in opreme za nevesti obeljeno
rumburško platno in obeljen gradl za spodnje
perilo 40 m po želji sortirano za K 18'50.

== Znana vinska trgovina == And. Mejač v Komêndi pri Kamniku

priporoča svojo

veliko zalogo jamčeno pristnih vin

iz znanih vinorodnih krajev: Dolenjske, Štajerske, Goriške, Hrvatske in Istre.

Cena v sodih litru od 24 vinarjev dalje!

1103 (1)

Vzorci na želje zastoj!